

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Освітня програма	51177 Середня освіта (Музичне мистецтво)
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	51177
Назва ОП	Середня освіта (Музичне мистецтво)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Біницька Катерина Миколаївна, Симонян Віталій Вікторович, Скорик Тамара Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	13.02.2023 р. – 15.02.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://sspu.edu.ua/images/2023/docs/akreditatsia/014_somm_a_8cda4.pdf
Програма візиту експертної групи	https://sspu.edu.ua/images/2023/docs/akreditatsia/014_somma_7d53c.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-наукова програма (далі ОП) «Середня освіта (Музичне мистецтво)» за третім рівнем вищої освіти у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка акредитується вперше. У 2022 р. було умовно акредитовано ОП за спрощеною процедурою у зв'язку з воєнним станом в Україні. Програма функціонує з 2016 р., налічує 3 випускників, 1 випускниця ОП успішно захистила дисертацію та отримала науковий ступінь «доктор філософії». 2023 р. навчання за ОП завершують 9 аспірантів, з яких 2 подали документи до захисту (захист відбувся 16.02.2023р.). Навчання, викладання та наукові дослідження, що реалізуються на ОП, пов'язані із реалізацією стратегічних завдань ЗВО щодо підготовки фахівців за третім рівнем вищої освіти, місій та візії ЗВО у напрямках «наука» та «діяльність інноваційних наукових шкіл», що передбачає поєднання наукової та освітньої складових. НПП та наукові керівники мають публікації, які індексовані в наукометричних базах даних Scopus/WoS. Тематика дисертаційних досліджень відповідає предметній області спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво). Склад НПП свідчить про можливість ЗВО забезпечити створення спеціалізованих вчених рад, зокрема організовано 2 одноразові спеціалізовані вчені ради [<https://bit.ly/3SlHIJj>], членами якої є НПП. В ЗВО створена потужна матеріально-технічна база, безпечне освітнє середовище (із врахуванням військових дій в Україні). Якісний склад НПП, наукові школи Єременко О.В., Лобової О.В., Косаріч-Устименко О.А., організація освітнього процесу дозволяють стверджувати відповідність ОП «Середня освіта (Музичне мистецтво)» акредитаційним вимогам. Експертна група (далі ЕГ) відмічає високу корпоративну культуру усіх учасників освітнього процесу, налагоджену комунікацію між різними ланками адміністрування та здобувачами ВО, готовність до змін, швидке реагування на запити та зауваження ЕГ (1 день) щодо оновлення документів на сайті ЗВО задля покращення якості освітнього процесу. ЕГ дійшла висновку, що виявлені слабкі сторони ОП не є критичними, і переважно, не мають суттєвого впливу на якість підготовки фахівців за цією ОП, або ж такими, що можуть бути усунені в короткий термін.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП враховує сучасні тенденції розвитку спеціальності та ринку праці, сприяє інтернаціоналізації ЗВО та популяризації університету, ОП та спеціальності в цілому у КНР через випускників. Чітка структура ОП: освітні компоненти поділено на змістові блоки (обов'язкові компоненти, обов'язкові професійні компоненти та компоненти вільного вибору здобувачів вищої освіти, практична підготовка). Зміст ОП відповідає науковим інтересам аспірантів, забезпечує їхню повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності. Тематика наукових досліджень відповідає предметній області спеціальності. Наявні наукові школи НПП є основою для узгодження наукових інтересів аспірантів та наукових керівників. Широка підтримка серед академічної спільноти різних регіонів України, що виявляється через співпрацю в опонуванні дисертаційних досліджень, рецензуванні ОП, спільному проведенні конференцій, гостьових лекцій тощо (відповідь до зап. ЕГ п. 8 та п. 17). На ОП є можливість створення спеціалізованих вчених рад відповідно п.14 Порядку присудження ступеня доктора філософії (за постановою КМУ №44 2022). Так, 1 здобувач ВО успішно захистив дисертацію та отримав науковий ступінь «доктор філософії», 2 здобувачі ВО (Дун Хао, Чжан Гуї) подали документи до захисту (захист відбувся 16 лютого 2023 р.). Активно працює Секція наукового товариства, яка забезпечує підтримку аспірантів та здійснює моніторинг ОП (відповідь до зап. ЕГ п. 16). Налагоджена система стимулювання (матеріального та морального) усіх учасників освітнього процесу (відповідь до зап. ЕГ п.14). У ЗВО активно функціонує Асоціація випускників, що дозволяє відслідковувати подальший кар'єрний шлях випускника ОП, Освітній пункт незламності, медичний кабінет, відділ охорони праці (відповідь до зап. ЕГ п.11), психологічна служба та студентське самоврядування. ЗВО ефективно (організаційно, матеріально та морально) підтримує здобувачів в межах ОП щодо можливості їх участі в мистецьких проєктах та проведення апробацій наукових досліджень.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Правила прийому до аспірантури розміщені у Дод. 7 Правил вступу, що ускладнює їх пошук. П.3.5 підпункт 9) Правил визначає, що "вступник подає письмовий висновок гаранта ОП щодо фахових та наукових компетентностей вступника", що ускладнює цей процес для вступників із інших ЗВО. У ОП не передбачено ОК «Академічна українська мова», хоча більшість аспірантів (15 із 20) є іноземцями, які мають труднощі у спілкуванні та науковій стилістиці української мови. Змістове наповнення РП Асистентська практика (5 сем.) не корелюється із зазначеними у таб.3 ВСО методами «емпіричного рівня». Аналіз РП показав ряд недоліків у окремих ОК. Не у всіх НК прослідковується чітка відповідність/дотичність наукових публікацій до тематики досліджень аспірантів. Відсутнє зазначення часових рамок обговорення та розміщення проєкту ОП. Список ВК у вкладці ННІКіМ не оновлено (2020р.). ЕГ рекомендує: - приймальній комісії до вступної кампанії 2023: додати Правила вступу до аспірантури як розділу до основного документу, пп.9 викласти у формулюванні: "письмовий висновок гаранта, складений за результатами співбесіди зі вступником"; - розробникам та гаранту до 1.09 2023 р. оновити РП «Асистентська практика» (5 сем.): розробити науково-дослідницьку складову, що відповідає з рівню ВО; розширити бази практики шляхом угод із ЗЗСО, ДМШ для забезпечення можливостей проведення емпіричного рівня досліджень; - ввести до ОП 2023 ОК «Академічна українська мова як іноземна» для іноземних здобувачів ВО; запровадити викладання окремих ОК англійською мовою задля підвищення якості освіти на ОП та більш широкого доступу аспірантів до світових наукових досліджень; - НПП у РП ОК до 01.09.2023 р.: розробити перелік ІНДЗ, видалити джерела російських видань (ОК1 джерела 3-5 у Інтернет ресурсах; ОК4- джерела 22-23 у основних);

у ОК 2 прописати засоби діагностики результатів навчання; у ОК6,7,9 - форми та методи поточного і підсумкового контролю; у всіх РП - критерії перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті у відповідності до особливостей ОК; - для уніфікації вимог до розробки РП рекомендуємо навчальному відділу до 01.08.2023 р. опублікувати на сайті внутрішній акт про розробку РП; - НК (у відповідності до Положення ЗВО про наукових керівників) щороку публікувати статті (спільно зі здобувачем/одноосібно), які б відповідали тематиці досліджень аспірантів; - відповідно до п.3.8 Положення про ОНП гарантувати зазначити на веб-сайті дати початку та завершення громадського обговорення ОНП; - оновити список актуальних ВК на сайті ЗВО (вкладка ННІКІМ) (за тиждень після опублікування звіту).

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ЕГ проведено аналіз наданих документів, нормативно-регулюючої бази, бесід з фокус-групами та визначено, що заявлена у ОНП мета, а саме «підготовка майбутніх докторів філософії за спеціальністю «Середня освіта (Музичне мистецтво)», здатних до розв'язання комплексних проблем науково-дослідницької, освітньої, інноваційної діяльності в галузі музичної освіти; реалізації власного наукового та інтелектуального потенціалу; критичного аналізу, оцінки і синтезу нових ідей; розширення та переоцінки існуючих знань і професійної практики в музичній освіті на основі аксіологічних, полікультурних, інноваційних підходів відповідно до регіональних, національних, соціокультурних потреб» відповідає місії університету у напрямках: наука – формування сучасного університету – центру генерування інноваційних ідей та їх реалізації; регіон: інноваційна діяльність – спрямування освітнього та наукового потенціалу на розвиток і зміцнення регіону; візії - «інноваційні наукові школи спрямовані на постійне продукування, відтворення і трансфер знань в різноманітні спільноти м. Суми, Сумщини і України» (Стратегія розвитку СумДПУ імені А.С. Макаренка на 2020-2030 рр. [<https://bit.ly/3YJEAJu>]. На онлайн- зустрічі із керівником та менеджментом ЗВО, ректор зазначив, що ННІКІМ в цілому, та ОНП Середня освіта (Музичне мистецтво), зокрема, відповідає стратегічним цілям розвитку Університету на 2020-2030 роки, активно сприяє підготовці освітян-науковців у регіоні та КНР. Відповідно до п.7 Стратегії [<https://bit.ly/3YJEAJu>] метою визначено «здійснення переходу до моделі інноваційного Університету, науково-освітнього закладу системи вищої освіти, спроможного забезпечити підготовку, розвиток і підвищення кваліфікації конкурентоспроможних професіоналів у різних сферах діяльності; інтенсифікація наукових досліджень відповідно до галузевих пріоритетів, практики оприлюднення їх в авторитетних зарубіжних наукових виданнях». В цих аспектах зміст, мета, фокус ОНП цілком узгоджуються. Також мета та змістове наповнення ОНП належним чином корелюється з місією та метою, викладеними у Положенні про аспірантуру та докторантуру СумДПУ імені А. С. Макаренка [<https://bit.ly/3YAz9g4>] - «підготовка висококваліфікованих наукових та науково-педагогічних працівників для закладів освіти регіону та України». На відкритій онлайн-зустрічі PhD випускниці ННІКІМ, громадянка КНР Лулу, яка зараз там працює, зазначила про високу довіру та визнання дипломів PhD випускників СумДПУ у закладах освіти Китаю, зацікавленість китайських абітурієнтів у навчанні саме в цьому ЗВО, що підтверджує відповідність ОНП меті Положення про аспірантуру та докторантуру щодо пріоритету діяльності - «просування іміджу Університету як провайдера якісних освітньо-наукових послуг» [<https://bit.ly/3YAz9g4>].

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Перегляд ОП регламентовано Положенням про організацію освітнього процесу у СумДПУ [<https://bit.ly/3xqnNza>], Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у СумДПУ [<https://bit.ly/3IqmZko>]. Аналіз наданих додатково на запит ЕГ(п.6) витягів із протоколів Експертної ради стейкхолдерів (№5,12.2021: <https://bit.ly/3XCMVgJ>), протоколу розширеного засідання кафедри (№ 12, 20.04. 2021 р. <https://bit.ly/3xnesZ1>.) щодо поліпшення освітнього процесу; протоколу кафедри (№7 від 14.12.20) щодо оновлення ЗК та СК, онлайн-зустрічей ЕГ з фокус-групами встановлено факт участі у обговоренні ОНП та надання пропозицій всіх зацікавлених сторін. У Таблиці змін ОНП [<https://bit.ly/3lGwx1O>] зазначено пропозиції щодо оновлення ОНП 2021: формулювання ЗК2, СК 7, ПРН5, ПРН10 від розробників ОНП та академічної спільноти ЗВО. До ОНП 2021 надані рецензії експертів галузі (проф Лабунця В.М., проф Кузнецової О. А., проф Мозгальової Н. Г.), в яких акцентовано на позитивних компонентах ОНП та свідчить про обговорення ОНП із науковою спільнотою галузі, що підтверджено під час онлайн-зустрічі з зовнішніми стейкхолдерами. До оновлення ОНП 2021 були

залучені здобувачі ВО С. Калашник, Г. Соколова. На онлайн-зустрічі Г. Соколова підтвердила, що аспірантів залучають до обговорення ОНП, зокрема, ЗК та СК. Активну участь у обговоренні ОНП, як з'ясувалось на онлайн-зустрічі ЕГ з фокус-групами займає секція Наукового товариства ННКиМ, які проводять опитування серед аспірантів щодо якості ОНП. Відповідно до наказу №97 від 10.02.2020 р. «Про створення Експертної ради роботодавців» було затверджено Експертну раду роботодавців [<https://bit.ly/412cooC>], проте ЕГ зазначає, що у документах щодо назви існує ототожнення понять «роботодавці» та «стейкхолдери». Склад Експертної ради є радою стейкхолдерів, оскільки до неї увійшли експерти галузі з різних регіонів України, здобувачі ВО, роботодавці. Робота Ради, згідно плану та протоколів [<https://bit.ly/3IoITsY>] свідчить про спрямованість на аналізування та удосконалення змісту ОНП, популяризацію засад академічної доброчесності тощо. ЕГ зазначає, що звіти результатів опитування [<https://bit.ly/3YC5wLx>] мають середні показники за двома ОНП, що не дає можливість якісно оцінити залученість стейкхолдерів до удосконалення ОНП СО ММ. Натомість центр якості освіти оновив вкладку у процесі проведення експертизи та додав звіти [<https://bit.ly/3YQ81cz>] вже за спеціальностями. За результатами опитування здобувачів ВО щодо «залучення здобувачів до моніторингу, перегляду, постійного поліпшення якості ОНП» - 80% респондентів оцінило на 5 балів, 20% - на 4 бали. ЕГ рекомендує: менеджменту ЗВО та гаранту ОНП узгодити термінологію щодо назви Експертної ради (у відповідності до наказу № 97 від 10.02.2020 р.); привести у відповідність документацію Експертної ради. Науковому товариству проводити опитування окремо за ОНП СОММ щодо участі різних груп стейкхолдерів у модернізації ОНП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі та ПРН ОНП враховують тенденції розвитку спеціальності, галузевого та регіонального контексту, що відображено у ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 15 ОНП. Сучасний ринок праці потребує фахівця, який відповідає тенденціям розвитку спеціальності з урахуванням інноваційності та саморозвитку (ПРН 3, 6, 9), розвиненості soft skills (ПРН 11,14,15), з розвиненим критичним мисленням та сформованими навичками дослідника (ПРН 1, 2, 7, 9, 11). На онлайн-зустрічі гарант підкреслила відповідність ОНП галузевому та регіональному контекстам, що прослідковується у зв'язку тематики дисертаційних досліджень із музичною фольклористикою Слобожанщини, проблемами та сучасними тенденціями музичної освіти учнів. На онлайн-зустрічі ЕГ із зовнішніми стейкхолдерами також було зазначено потребу регіону у педагогах-науковцях музичної галузі для закладів ЗЗСО та ДМШ (Рожко І.В., Литвиненко А.), важливість посилення молодими науковцями складу кафедр у вітчизняних ЗВО (проф. Юдін М.М., доц. Корякін О.). Проф. Юник Д.Г. дав схвальний відгук щодо проведення гостьового заняття аспіранткою Соколовою Г. у Національній музичній академії України. Опитування роботодавців за ОНП Середня освіта (Музичне мистецтво) та ОНП Музичне мистецтво [<https://bit.ly/3Sf82og>] свідчить про задоволеність та відповідність фахової підготовки випускників ОНП. Сучасні тенденції розвитку галузі прослідковано у ОК 7, ОК 8; регіональний та галузевий контекст представлено у змісті ОК 6; тематика наукових досліджень аспірантів знаходиться у полі проблематики музичної освіти, сучасних тенденцій розвитку спеціальності. Гарант ОП на зустрічі з ЕГ вказала, що вивчався досвід аналогічних ОНП, було проаналізовано та враховано досвід провідних вітчизняних програм для підготовки докторів філософії у галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) а саме: ОНП Середня освіта (Музичне мистецтво) Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, а також аналізування зарубіжних програм «Освітні студії» (Ball State University (Індіана, США PhD, Массачусетс, США PhD, University of Cincinnati, Огайо, PhD), зокрема, щодо формування компетентностей та їх відповідності світовим стандартам з підготовки докторів філософії. ЕГ рекомендує: гаранту та робочій групі розробників ОНП зробити аналіз зарубіжних PhD програм, подібних до спеціальності Середня освіта (Музичне мистецтво) з метою імплементації досвіду підготовки докторів філософії у ОНП Середня освіта (Музичне мистецтво).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відсутній. Згідно вимог 8-го кваліфікаційного рівня НРК 2020 із змінами (Постанова КМ № 519 від 25.06.2020) ЕГ встановлено відповідність ПРН ОНП 2021 наступним дескрипторам: «здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері професійної діяльності, науки» - ПРН 3, 4, 6, 8; «володіння концептуальними та методологічними знаннями у галузі чи на межі галузей знань, спеціалізовані уміння/навички у сфері професійної діяльності/науки» відображено у ПРН 1, 2, 7, 9, 12, 14; «вільне спілкування з науковою спільнотою, суспільством у цілому та використання академічної іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях» - ПРН 5, 15; «високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення» - ПРН 10, 11, 13.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОП відповідають місії, візії та стратегії СумДПУ, зазначених у Статуті університету та ОНП. Широке обговорення ОНП усіма учасниками освітнього процесу, врахування їхніх пропозицій при оновленні ОНП. Цілі та ПРН ОНП визначені із урахуванням сучасних тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці та галузі. Визначені в ОНП програмні результати навчання відповідають 8 рівню Національної рамки кваліфікацій «доктор філософії». У ЗВО діють процедури моніторингу та оновлення ОНП, унормовані відповідними положеннями.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Невідповідність назви та складу Експертної ради (роботодавці/стейкхолдери); проведення змішаних опитувань за двома ОНП секцією Наукового товариства, що унеможливує якісний аналіз залученості стейкхолдерів до модернізації ОНП. Відділ якості освіти проводить опитування виключно здобувачів ВО, проте залучення до опитування всіх груп стейкхолдерів ОНП дасть можливість більш якісного моніторингу ОНП. ЕГ рекомендує: - менеджменту ЗВО та гаранту ОНП узгодити термінологію щодо назви Експертної ради (у відповідності до наказу № 97 від 10.02.2020 р.); привести у відповідність документацію Експертної ради; - Секції Наукового товариства, починаючи із II семестру 2022/2023 н.р. опитування серед різних груп стейкхолдерів щодо проектування (модернізації) ОНП проводити окремо за ОНП 014 Середня Освіта (Музичне мистецтво) з метою отримання валідності результатів; - відділу якості освіти розширити коло респондентів опитувань за ОНП (провести опитування серед НПП, роботодавців, випускників щодо їхньої залученості до удосконалення ОНП), що забезпечить більш якісний моніторинг ОНП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ констатує, що освітня діяльність за Критерієм 1 відповідає рівню В, суттєвих недоліків не виявлено. Цілі ОНП відповідають місії та візії, стратегії розвитку університету, тенденціям розвитку галузі та спеціальності. Підготовка здобувачів ВО за ОНП сприяє інтернаціоналізації університету, позитивному іміджу у освітньому середовищі КНР, де працюють випускники закладу, та користується попитом серед абітурієнтів Китаю. Експерти галузі підтвердили необхідність у регіону у фахівцях такого рівня та високий рівень підготовки аспірантів. Разом з тим, ЕГ констатує необхідність узгодження у термінології та відповідно до внутрішніх наказів ЗВО назви Експертної ради (Рада стейкхолдерів / Рада роботодавців); проведення опитувань серед стейкхолдерів щодо залученості до оновлення ОНП окремо за ОНП СО (ММ), що може бути вирішено у короткий термін. Зазначені недоліки відносимо до несуттєвих та оцінюємо ОНП за Критерієм 1 відповідність рівню В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

На підставі ознайомлення ЕГ з ОНП 2021/НП 2021, загальний обсяг ОП складає 60 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам ЗУ «Про вищу освіту» щодо навчального навантаження для третього (освітньо-наукового) рівня ВО. Обсяг ОК за ОНП/НП 2021, спрямованих на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, становить 75%, вибіркові компоненти складають 25%, що відповідає вимогам ч. 15 п. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту» №2145-VIII від 05.09.2017. Обсяг обов'язкових ОК ОНП, що складає 45 кредитів ЄКТС, за змістовим наповненням (на основі перевірки РП ОК) дозволяють сформулювати ЗК та СК, зазначені у ОНП та набуті знання, уміння й навички у відповідності до 8 рівня НРК «доктор філософії» Виконання НП підтверджено індивідуальними навчально-науковими планами аспірантів, наданими на запит ЕГ (п.2). Стандарт для даної спеціальності відсутній.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

На підставі вивчення документів ЕГ зазначає, що ОК, включені до ОНП складають цілісну й логічно побудовану систему підготовки докторів філософії у сфері музично-педагогічної освіти, поєднуючи дослідницьку, академічну та прикладну складові підготовки. У відповідності до п.27 Порядку підготовки здобувачів з РВО «доктор філософії» [<https://bit.ly/3cAGp3x>], ОНП включає 4 складові, які відповідно до НРК передбачають набуття аспірантом таких компетентностей: 1) здобуття глибинних знань зі спеціальності: Теоретично-методичні засади фахової підготовки викладача музичних дисциплін (7 кр.), Теорія та методика викладання у вищій школі (3 кр.), Сучасні тенденції музичної освіти (4 кр.), Теорія і практика загальної музичної освіти (4 кр.); 2) оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики тощо: Філософсько-методологічні основи наукових досліджень (4кр.), Консолідаційний підхід в музичній освіті (4 кр.); 3) набуття універсальних навичок дослідника: Сучасні інформаційні технології в наукових дослідженнях(3кр.), Управління науковими проектами (3кр.); 4) здобуття мовних компетентностей: Академічна іноземна мова (6кр.). Проте, зважаючи на переважну більшість іноземних аспірантів (з 20 осіб – 15 іноземців), ЕГ рекомендує ввести до обов'язкових ОК «Академічна українська мова як іноземна» з метою покращення їхньої комунікативної компетентності та навичок наукового стилю українського письма; ввести викладання окремих ОК англійською мовою, що сприятиме доступу аспірантів до іноземних досліджень в галузі музичної педагогіки, підвищить комунікативну компетентність. У ОНП прослідковується взаємозв'язок між компонентами, представлений у структурно-логічній схемі ОНП, в цілому відповідність ЗК,СК , ПРН та ОК у матрицях, що підтверджується змістом робочих програм ОК. Проте, ЕГ зазначає невідповідність ЗК,СК та ПРН, що зазначені у ПП1 та ПП2 у РП та матрицях ОНП 2021. На онлайн-зустрічі керівник практики на зауваження ЕГ зазначила, що розміщені РП Асистентських практик у дод. ВСО та сайті ЗВО були помилково, показала новий варіант РП та швидко (1день) зробили заміну на сайті [<https://bit.ly/3lsdpgD>]. На основі аналізу РП асистентських практик та звітів аспірантів (п.1 додаткових документів) ЕГ зазначає відсутність науково-дослідницької складової практичної підготовки. Разом з тим, ЕГ зазначено логічну структурованість та поступовість у формуванні ЗК та СК, що спрямовані на досягнення ПРН та захист кваліфікаційної наукової роботи. На основі аналізу ОНП, НП 2020/2021 ЕГ рекомендує: - гаранту та робочій групі розробників ОНП обговорити та ввести до обов'язкових ОК ОНП 2023 ОК «Академічна українська мова як іноземна»; ввести викладання окремих ОК англійською мовою; - розробникам/керівнику практики поглибити блок науково-дослідницької складової Асистентських практик системою завдань дослідницького характеру, пов'язаними із тематикою досліджень аспірантів.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз ОНП та НП 2020/2021 дозволяє ЕГ зазначити відповідність обов'язкових компонент ОНП галузі 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта, предметній спеціальності Середня освіта (Музичне мистецтво). ЕГ відмічає, що ОК 3,6-9 спрямовані на забезпечення ПРН, що відповідають предметній області спеціальності. ОНП визначає цілі навчання як «підготовка фахівців, здатних розв'язувати актуальні проблеми, складні завдання дослідницько-пошукового та/або інноваційного характеру у сфері музичної освіти та науки, переосмислення наявних та створення нових цілісних знань з теорії, методики та практики музичної освіти, їх наукового, інформаційного та дослідницького й технологічного забезпечення», що відповідає предметній області зазначеної спеціальності та забезпечується змістом ОК програми. Так, ОК 3,6-9, ПП1,ПП2 спрямовані на формування викладацької компетентності аспірантів, ОК 1,4,5 – на дослідницько-наукову підготовку. Тематика наукових робіт аспірантів також є співвідносною із предметною областю спеціальності та визначається колом наукових проблем у галузі музично-педагогічної діяльності у закладах освіти (Формування основ вокальної культури молодших школярів на уроках мистецтва, Методика формування музично-пізнавальної компетентності молодших школярів на уроках мистецтва та ін.). Аналіз Табл.1 СО, онлайн- демонстрація МТБ та методичного й інформаційного забезпечення ОК дозволяє ЕГ підтвердити відповідність ОНП цього підкритерію.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача та процедура вибору ВК регламентовано положеннями університету: Положення про організацію освітнього процесу у СумДПУ (п. 10) [<https://bit.ly/3DQ6pYb>], Положення про академічну мобільність здобувачів ВО та науково-педагогічних працівників СумДПУ [<https://bit.ly/3YEрZ1C>], Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у СумДПУ [<https://bit.ly/3Yk3EXr>]. Процедура вибору ВК для докторів філософії регламентується п.10 Положення про організацію освітнього процесу у СумДПУ [<https://bit.ly/3DQ6pYb>]. На онлайн-зустрічі ЕГ з аспірантами, було підтверджено відповідність процедури, за якою аспіранти ознайомлюються з переліком дисциплін за вільним вибором (Каталог вибіркових дисциплін розміщений на сайті ЗВО [<https://bit.ly/3XgqL4o>] та особистих кабінетах здобувачів [<https://bit.ly/3XFJnu9>]) і вносять обрані ВК до ІНП у другому семестрі. НПП на онлайн-зустрічі також зазначили, що аспіранти мають можливість обрати ВК із інших ОП. Ознайомившись із переліком запропонованих ВК, ЕГ зазначає на присутність у Каталозі ВК (затверджено ВР СумДПУ Протокол №1 від 31.08.2020 р.) на сайті ННІКіМ [<https://bit.ly/3YTctr5>] таких як «Наукова російська мова (для іноземних студентів)», що суперечить ЗУ «Про забезпечення функціонування української мови». На зустрічі з Гарантом та НПП пояснили, що у зв'язку з технічними труднощами, список ВК на сайті інституту не був оновлений, проте на сайті аспірантури є новий каталог ВК для «докторів філософії» (затверджено ВР СумДПУ Протокол № 8 від 18.04.2022) [<https://bit.ly/3XgqL4o>]. Також ЕГ на онлайн-зустрічі з аспірантами з'ясувала, що індивідуальна освітня траєкторія формується на основі

їхніх науково-освітніх інтересів шляхом самостійного обрання дисциплін вибіркового циклу, теми наукового дослідження, наукового керівника, вибору теми наукової статті, участі у наукових заходах, зокрема, у конференціях, Зимовій науковій школі. Звіт про результати онлайн-опитування здобувачів ВО ОНП Центром ЗЯВО ЗВО під час реалізації освітньо-наукової програми [<https://bit.ly/3YGiOGH>] у четвертому блоці анкети «Індивідуальна траєкторія навчання» щодо можливості вільного вибору навчальних дисциплін, у тому числі з числа тих, що пропонуються здобувачам за іншими ОП та ОНП, респонденти підтверджують такі можливості. Щодо користі ВК для дисертаційного дослідження аспіранти висловили такі думки: «Безперечно, вибіркові дисципліни необхідні для успішного написання дисертаційної роботи», «Звичайно корисні», «Вибіркові дисципліни дають змогу опанувати новими потрібними знаннями та вміннями, які стають у пригоді під час написання дисертації», «Усі дисципліни є актуальними, в тому числі і вибіркові». ЕГ рекомендує: відповідальним особам оновити каталог вибірових ОК на сайті ННІКІМ, видалити не актуальні ВК, зокрема, "Російська мова для іноземців" (протягом тижня).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка регулюється Положенням про асистентську практику аспірантів СумДПУ [<https://bit.ly/3XhCfnM>]. ОНП 2021 передбачено асистентську практику 7 кр.. ПП1 Асистентська практика (3 сем.) сприяє формуванню ЗК1,2,5-9, СК 1,6-10; та досягненню ПРН 1, 3,4,6-13,15; ПП2 Асистентська практика (5 сем.) - ЗК1-4,6,8, СК 2-8 та досягненню таких ПРН1,2,4,5,7-11,13,15. Проте ЕГ на основі аналізу РП зазначає, що зміст практик є різним, а звіти аспірантів (п.1 дод. документів) є ідентичними. У РП ПП2 [<https://bit.ly/3lHhNYL>] не зрозумілими є завдання практики, зміст програми не відповідає звіту. ЕГ рекомендує доповнити зміст РП завданнями з практики, що буде відображено у звіті практиканта. Також у РП ПП1 [<https://bit.ly/3YUD5bt>] використано різну термінологію: виробнича практика, виробнича (виконавська) практика, у звіті з практики назва «Звіт з педагогічної практики», у звіті опитування [<https://bit.ly/3YGiOGH>] - «науково-педагогічна практика», «педагогічна». ЕГ рекомендує привести всі документи (РП, звіт, опитування) у відповідність із Положенням ЗВО про асистентську практику. Надані на запит ЕГ звіти з практики (п.1) демонструють практичну підготовку до викладацької діяльності аспірантів (розробка та проведення лекційних та практичних занять зі здобувачами ВО різних ОР тощо). Водночас, відповідно табл.3 ВСО методи навчання, що дозволяють досягти ПРН за ПП2 визначено як «методи емпіричного рівня (методики здійснення дослідницько-пошукової діяльності: у формі підготовки наукових статей та доповідей для участі у наукових конференціях різних рівнів; проведення педагогічного експерименту)», проте зміст практики та надані звіти не відображають це. ЕГ рекомендує доповнити зміст практики науково-дослідницькою складовою діяльності практикантів. На онлайн-зустрічі з фокус-групами, було зазначено, що у процесі практики проводиться педексперимент у ЗЗСО та ДМШ, проте базою практики визначено СумДПУ. ЕГ рекомендує розширити бази практик (ЗЗСО, ДМШ та ін. освітніми закладами, де аспіранти можуть проводити педексперимент). Звіт про результати онлайн-опитування здобувачів ВО ОНП Центром ЗЯВО ЗВО під час реалізації освітньо-наукової програми [<https://bit.ly/3YGiOGH>] вказує на задоволеність аспірантами практичною підготовкою: щодо достатнього обсягу 100 % респондентів відповіли «Залишити без змін», але в той же час 10% з опитаних запропонували збільшити кількість годин на практику; 97 % аспірантів задоволені отриманими практичними навичками; 80% визначили за показником «добре» МТБ та умови бази практики. ЕГ рекомендує: керівнику практики до 01.09.2023р. оновити РП «Асистентська практика» (5 сем.) – розробити науково-дослідницьку складову, що відповідає з рівню ВО; розробити завдання практики; розширити бази практики шляхом використання наявних угод між ЗВО та ЗЗСО, ДМШ з метою забезпечення проведення педагогічного експерименту; привести у відповідність термінологію щодо назви практики у документації (РП, звіти, опитуваннях).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОНП Середня освіта (Музичне мистецтво) передбачає формування у здобувачів ВО soft skills: ЗК 7. (Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді задля досягнення спільної науково-педагогічної мети, управління науковими проєктами) – ОК 2-6,9, ПП 1; ЗК 8 (Здатність навчатися і самонавчатися, працювати автономно у сучасному музично-освітньому середовищі) – ОК 1-6,9, ПП 1; ЗК 9 (Здатність мотивувати людей, рухатися до спільної мети та генерувати нові ідеї (креативність) – ОК 3–6,9, ПП 1. На онлайн-зустрічі ЕГ з фокус-групами НПП зазначили, що розвиток соціальних навичок відбувається за допомогою методів аналізування, узагальнення, проблемно-пошукових та дослідницько-пошукових у різних формах групової та індивідуальної роботи; доц. Омеляненко В.А. зазначив, що набуттю соціальних навичок із ОК «Управління проєктами» сприяє підготовка проєктних пропозицій, що розвиває організованість та здатність до критичної оцінки, аналізування; аспірантка Соколова Г.М. відзначила, що участь у роботі Секції наукового товариства, мистецьких проєктах з учнями також розвиває як лідерські якості, так і комунікативність. Звіт Центру ЗЯВО СумДПУ імені А.С. Макаренка про результати онлайн-опитування здобувачів ВО ОНП «Середня освіта (Музичне мистецтво)» [<https://bit.ly/3S2xSMa>] щодо якості отриманих освітніх послуг надає наступні відповіді аспірантів щодо розвитку soft skills під час викладання ОК: «Оволодіння тайм-менеджментом», «Вдосконалила власні комунікативні навички, розвинула стресостійкість та емоційний інтелект», «Оволодів ораторським мистецтвом, що є необхідним у майбутній професійній діяльності», «Поповнення словникового запасу, вміння вирішувати конфліктні ситуації толерантно та раціонально», «Корпоративна етика».

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за ОНП Середня освіта (Музичне мистецтво) відсутній. Стандарт вищої освіти України (ступінь «доктор філософії» галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність Середня освіта (Музичне мистецтво) відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Співвідношення обсягу окремих освітніх компонентів ОНП із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти регламентує п.10 Положення про організацію освітнього процесу в СумДПУ [<http://surl.li/mcet>]. На підставі аналізу ОНП, НП 2020/2021 ЕГ засвідчує, що обсяг ОНП складає 60 кредитів ЄКТС. Частка самостійної роботи складає від 1/3 до 2/3 відповідно для ОК і ВК від загального обсягу навчального часу, що відображено у робочих програмах ОК. ЕГ зазначає, що підготовка аспірантів за ОК розпочинається з 2 семестру, завідувач аспірантури на онлайн-зустрічі з ЕГ пояснила це як звичну практику ЗВО для освітньо-наукових програм, у I семестрі відбувається узгодження тем дисертаційних досліджень та формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО. Розподіл кредитного навантаження по семестрах є врівноваженим. Результати опитування аспірантів [<https://bit.ly/3RNMJKp>] показали, що 15,4% опитаних пропонують збільшити кількість лекційних, а 7,7 % – зменшити кількість лекційних занять; 23,1% – пропонують збільшити кількість лабораторних та практичних занять, 53,8% – кількість годин на консультативну допомогу викладачів. Проте ЕГ зазначає, що опитування проводиться спільно для здобувачів третього освітнього рівня «Доктор філософії» спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) та 025 «Музичне мистецтво», тож валідність результатів для даної ОНП є відносною. Звіт Центру ЗЯВО СумДПУ про результати онлайн-опитування здобувачів вищої освіти освітньо-наукової програми (PhD) «Середня освіта (Музичне мистецтво)» [<https://bit.ly/3S2xSMa>] щодо якості отриманих освітніх послуг на запитання «Чи не завищений обсяг завдань для самостійної роботи, потрібний для досягнення очікуваних результатів навчання?» аспіранти дали заперечувальні відповіді. Водночас, респонденти відзначають задоволеність розподілом часу на освітню та наукову складові підготовки та оптимальність навчального навантаження за ОНП. На онлайн-зустрічі з ЕГ аспіранти зазначили на достатньому обсязі часу для самостійної підготовки та підготовки дисертаційного дослідження.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка за дуальною формою освіти за даною ОНП не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОНП за структурою, загальним обсягом та обсягом окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає чинним нормативно-правовим документам у галузі вищої освіти України підготовки докторів філософії. ОНП має чітку структуру: ОК розташовані за блоками (обов'язкові компоненти ОНП, обов'язкові професійні компоненти та компоненти вільного вибору здобувачів вищої освіти, практична підготовка) та становлять взаємопов'язану систему, відображену у структурно-логічній схемі ОНП. Ці компоненти уможливають досягнення заявлених цілей та програмних результатів навчання. Аспіранти мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію завдяки вибірковим дисциплінам в обсязі 25%, що відповідає законодавству. Всі процедури регулюються нормативними документами та положеннями ЗВО, які є у відкритому доступі на сайті університету. ОНП передбачає практичну підготовку (7кр.), формування soft skills у процесі засвоєння ОК, практичної підготовки, участі у наукових та мистецьких заходах тощо. Обсяг ОК доцільно співвіднесено із фактичним навантаженням здобувачів третього рівня вищої освіти. Позитивною практикою ОНП є залучення аспірантів до Наукового товариства та навчання у Зимовій науковій школі, що розширює індивідуальну освітню траєкторію здобувачів ВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Відсутність ОК «Академічна українська мова як іноземна», що знижує комунікативні спроможності іноземних аспірантів; не актуальний каталог ВК на сайті Інституту (2020 р.); неузгодженість у термінології щодо назви асистентської практики у документації ЗВО; відсутність науково-дослідницької складової у змісті асистентської практики; асистентська практика не передбачає використання як бази практики ЗЗСО та ДМШ, в яких аспіранти можуть впроваджувати результати досліджень. ЕГ рекомендує : - ввести робочій групі розробників до ОНП 2023 ОК «Академічна українська мова як іноземна» як обов'язковий ОК для іноземних студентів; ввести викладання окремих

ОК англійською мовою, що підвищить комунікативну компетентність та науково-дослідницьку спроможність аспірантів; - відділу аспірантури та гаранту оновити (протягом тижня) каталог ВК для здобувачів ВО ступеня «Доктор філософії» на сайті ННІКІМ; - до 01.09.2023 р. відповідальним за практику розробити науково-дослідницьку складову практичної підготовки відповідно до наукових досліджень аспірантів; наповнити зміст Асистентської практики (5 сем.) завданнями для аспірантів; привести у відповідність термінологію щодо назви практики у документації (РП, звіти з практики, опитуваннях); розширити бази практики шляхом використання наявних угод між ЗВО та ЗЗСО, ДМШ з метою забезпечення проведення експериментальної частини дослідження.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура, обсяг ОНП та освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідають чинним нормативно-правовим документам у галузі вищої освіти України. ОК складають логічно структуровану систему підготовки здобувачів ВО до викладацької та науково-дослідної діяльності, що корелюється з ПРН. Враховуючи сильні сторони та недоліки, які можуть бути усунені у визначені терміни та суттєво не знижують якість підготовки, а також швидке реагування ЗВО щодо рекомендацій удосконалення ОНП, ЕГ дійшла висновку, що ОНП Середня освіта (Музичне мистецтво) за Критерієм «Структура та зміст освітньої програми» відповідає рівню В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Нормативні документи, які регулюють процедури вступної кампанії, представлені у вкладці Правила прийому [<https://bit.ly/3lKWofy>]. У вкладці Аспірантура та докторантура [<https://bit.ly/3YTYZLM>] розміщено всі нормативні документи, які регулюють правила та процедуру вступу до аспірантури. п.3 Положення про аспірантуру та докторантуру СумДПУ визначає перелік документів, перелік вступних випробувань та процедури їх проведення [<https://bit.ly/3Ia5gfp>]. У Додатку 7 Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти СумДПУ імені А.С. Макаренка у 2022 році [<https://bit.ly/3S4ivDc>] визначені правила прийому, терміни прийому документів, перелік документів для вступу, порядок подання заяви тощо; Р.ХІV. визначає «Особливості прийому на навчання до СумДПУ імені А. С. Макаренка іноземців та осіб без громадянства»; додаток 9 Правил прийому 2022 р. визначає правила прийому на навчання осіб, які проживають на тимчасово окупованих територіях. Проте ЕГ зазначає, що додатки є доповненням до основного документу, що ускладнює їх пошук для вступників аспірантури та рекомендує ЗВО викласти правила вступу до аспірантури як розділу Правил прийому. У Додатку 7 п. 3.5. 9) вказано, що при подачі документів до аспірантури вступник має надати «письмовий висновок щодо наукових та фахових компетентностей вступника до аспірантури, складений гарантом відповідної освітньо-наукової програми і доктором (кандидатом) наук з відповідної спеціальності, який є штатним науково-педагогічним працівником СумДПУ імені А.С. Макаренка і дає згоду бути науковим керівником у разі зарахування вступника до аспірантури». На думку ЕГ такий висновок можна сформулювати, якщо вступник є випускником магістратури СумДПУ, і буде незрозумілим для вступників з інших ЗВО. На онлайн-зустрічі з фокус-групами гарант ОНП та завідувач аспірантури пояснили, що такий висновок формується на основі індивідуальної співбесіди гаранта та потенційного наукового керівника зі вступником. ЕГ рекомендує п. 3.5. 9) викласти у такому формулюванні «письмовий висновок гаранта, складений на основі індивідуальної співбесіди зі вступником...», що урегулює можливість отримання такого висновку вступниками, особливо з інших ЗВО. Р.V Додатку 7 Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти СумДПУ імені А.С. Макаренка у 2022 р. регулює процедуру зарахування конкурсного балу за результатами вступних випробувань, результатів презентації конкурсної пропозиції та додаткових балів за навчальні та наукові досягнення.; п. 5.3 регулює правила зарахування вступників у разі одержання однакової кількості балів. Всі нормативні документи є чіткими та структурованими, не містять дискримінаційних ознак.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Специфіку та особливості ОНП СО (Музичне мистецтво) враховано через системне оцінювання таких форм роботи як складання вступного випробування зі спеціальності, дослідницької пропозиції та іноземної мови (для іноземних вступників – української мови). Всі програми розміщено у вкладці Аспірантура та докторантура [<https://bit.ly/3lHDEnc>]. Для здобуття ступеня Ph.D необхідним є наявність освітнього ступеня магістра або ОКР спеціаліста. ЕГ відзначила, що правила прийому та зміст Вступного випробування в повній мірі враховують особливості ОП Середня освіта (Музичне мистецтво). Програма вступного випробування зі спеціальності [<https://bit.ly/3YEVVTY>] визначає рівень компетентності вступників у галузі музично-освітньої діяльності. ЕГ

відмічає некоректність визначення мети вступного випробування, а саме у Програмі визначено, що «мета вступного випробування полягає у сприянні підготовки майбутніх докторів філософії зі спеціальності 014 СО ММ, здатних до розв'язання...». На думку ЕГ, мета вступного випробування має полягати у виявленні рівня готовності до здійснення науково-дослідної діяльності та компетентності вступників у галузі музично-педагогічної освіти тощо. ЕГ рекомендує голові фахового вступного іспиту коректувати мету вступного випробування. Разом із тим ЕГ зазначає, що тематичний зміст Програми цілком відповідає предметній області та особливостям ОНП. На онлайн-зустрічі ЕГ з фокус-групою аспірантка I курсу (Пан Кехань) зазначила, що програма вступного випробування є зрозумілою та пояснила зміст вступного випробування зі спеціальності, яке вона складала.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, визначені Положенням про перерахування результатів навчання у СумДПУ ім. А.С. Макаренка [<https://bit.ly/3gz5788>], Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників СумДПУ ім. А.С. Макаренка [<https://bit.ly/3stVBsm>]), Порядком визнання СумДПУ ім. А.С. Макаренка ступенів освіти, здобутих в навчальних закладах інших держав [<https://bit.ly/3uxfwcE>]. У відповідності до цих положень складається індивідуальний план навчально-наукової роботи аспіранта із урахуванням курсу й семестру та відповідної освітньої програми іншого ЗВО. Проте на даній ОНП такої практики не було. ЕГ зазначає, що ЗВО має низку договорів, які передбачають можливості для академічної мобільності аспірантів ОНП СО(ММ) [<https://bit.ly/3XQWYir>]: Таджикицьким державним педагогічним університетом імені Садриддіна Усмонзода; Приватним вищим навчальним закладом "Університет сучасних знань"; Дангаринським державний університет та іншими. Ректор на онлайн-зустрічі з ЕГ зазначив про підписання договорів та налагодження співпраці з ЗВО КНР, проте сучасні умови в Україні знизили такі можливості. ЕГ рекомендує: менеджменту ЗВО та ННІКіМ, структурним підрозділам ЗВО, що відповідають за міжнародну співпрацю, проводити серед аспірантів інформаційні кампанії щодо можливостей академічної мобільності; за умов припинення військових дій в Україні, ввести в дію договори, що передбачають АМ аспірантів за ОНП СО (ММ).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюються Положенням про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у СумДПУ імені А.С. Макаренка [<https://bit.ly/3YB3DuH>]. У п.3.4 Положення зазначено, що «визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, поширюється лише на нормативні дисципліни ОНП, обсяг яких не повинен перевищувати 20 % від загального обсягу кредитів, передбачених освітньою програмою в межах навчального року»; п. 3.5 визначено, що «перезарахуванню підлягають результати неформальної освіти, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, які передбачені робочою програмою даної навчальної дисципліни». У відомостях СО зазначено, що аспірантці Ігнатівській О.І. у I семестрі 2022/23 н.р. було перезараховано результати, отримані у неформальній освіті (осіння наукова школа) за дисципліною «Теорія та методика викладання у вищій школі» (д.п.н., проф. Бойченко М.А.). На онлайн-зустрічах ЕГ з фокус-групами проф. Бойченко М.А. та аспірантка Ігнатівська О.І. вказали, що було нараховано бали (відповідно до теми РП ОК «Теорія та методика викладання у вищій школі») з теми «Академічна доброчесність», яка була прослухана в Зимовій науковій школі. Проте ЕГ зазначає, що у РП ОК не відображено можливості перезарахування балів, здобутих у різних формах неформальної освіти. ЕГ рекомендує НПП внести до РП інформацію щодо визнання та оцінювання результатів навчання неформальної та інформальної освіти у відповідності до специфіки ОК.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Нормативна база СумДПУ містить всі необхідні документи відповідно цього критерію. На сайті ЗВО, вкладці «Аспірантури та докторантура» висвітлено всі вимоги та процедури прийому на навчання за ОНП, які є зрозумілими, прозорими та не містять дискримінаційних елементів. Вступні випробування враховують специфіку ОНП. У нормативних документах ЗВО розроблені процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній/інформальній освіті та є практика зарахування балів за такою процедурою на ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Правила прийому до аспірантури викладені у Додатках, що ускладнює пошук інформації для вступників на сайті; надання письмового висновку гаранта ОНП щодо компетентностей вступника у процесі подачі документів викладено без зазначення, що такий висновок формулюється на основі індивідуальної співбесіди зі вступником; У РП ОК не визначено процедури перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті для здобувачів ВО, відповідно до специфіки ОК; відсутня практика академічної мобільності здобувачів ВО. ЕГ рекомендує: до вступної кампанії 2023: приймальній комісії викласти правила вступу до аспірантури як розділу Правил прийому ЗВО; головівступного іспиту зі спеціальності скоригувати мету у Програмі вступного випробування 2023; відділу аспірантури скоригувати п.3.5.підпункт 9) Правил вступу до аспірантури та викласти у формулюванні «письмовий висновок гаранта, складений на основі індивідуальної співбесіди зі вступником...»; До 01.09.2023: НПП внести до РП ОК інформацію щодо визнання та оцінювання результатів навчання неформальної/інформальної освіти у відповідності до специфіки ОК; менеджменту ЗВО та ННІКіМ, структурним підрозділам ЗВО, що відповідають за міжнародну співпрацю, проводити серед аспірантів інформаційні кампанії щодо можливостей академічної мобільності; за умови припинення військових дій в Україні, ввести в дію договори, що передбачають АМ аспірантів за ОНП СО (ММ).

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Враховуючи наведені сильні сторони та наявність незначних недоліків, які можуть бути швидко усуненими, ЕГ вважає, що доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання за ОП Середня освіта (Музичне мистецтво) відповідають рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання та їх відповідність до основних ПРН регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу [<http://surl.li/mcset>] та Положенням про аспірантуру та докторантуру [<http://surl.li/edjha>]. Водночас, у ході аналізу РП ОК ЕГ з'ясувала, що в усіх РП не прописані особливості перезарахування результатів навчання у неформальній освіті. Тому, ЕГ рекомендує розробникам РП усіх ОК до 01.09.2023 р. внести інформацію про критерії оцінювання участі у неформальній освіті та особливості перезарахування кредитів (балів). Під час зустрічей з НПП та аспірантами ЕГ було підтверджено, що для досягнення ПРН використовуються евристичні та аналітичні методи роботи. Зокрема, під час вивчення ОК 8 використовується метод мікророзкладання на практичних заняттях у ЗЗСО, що відповідає досягненню заявлених у ОНП цілей та ПРН, ІК, СК 1, 9. На зустрічі з аспірантами ЕГ підтвердила забезпечення принципу академічної свободи та розвитку індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема завдяки можливості вільного вибору НК та теми дисертаційного дослідження, дотримання процедур вільного вибору здобувачами ОК. Аспіранти підтвердили, що вибір наукового керівника та теми дисертаційної роботи є вільним. Наукове керівництво за тематикою дисертації відбувається в індивідуальній формі роботи за індивідуальним графіком, за виробничою або дослідницькою необхідністю. Для забезпечення принципу академічної свободи та відповідно до локальних актів ЗВО [<http://surl.li/mcset>] с.8 на ОНП «передбачена можливість обрання дисциплін (видів робіт), що вибрані здобувачем освіти у порядку реалізації свого права на вибір». Ці факти підтвердили аспіранти та НПП, зокрема, що на ОНП забезпечується право на визнання результатів отриманих у неформальній освіті. Так, аспірантка 2 року навчання підтвердила, що їй було зараховано бали (відповідно до теми РП ОК «Теорія та методика викладання у вищій школі») з теми «Академічна доброчесність», яка була прослухана в Зимовій науковій школі. Усі навчально-методичні матеріали за 2020-2022 рр. є у вільному доступі на сторінці аспірантури [<http://surl.li/efvpg>]. На сайті у вкладці «Моніторинг якості ОНП» подано результати опитувань здобувачів у 2022 р., де зазначено, що аспіранти повністю задоволені якістю консультування керівниками. В опитуванні (анкеті) було акцентовано увагу на способи, форми та методи роботи. Аналіз результатів показав, що викладацький склад ННІКіМ за оцінкою студентів має високий рівень викладання [<http://surl.li/exipx>]. Відповідно до результатів опитування щодо якості організації освітнього процесу 91,4% аспірантів високо оцінили рівень теоретичної підготовки, а науково-практичну підготовку на високому рівні оцінили – 78,6% на середньому рівні – 21,4% [<http://surl.li/efvtc>].

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На сторінці аспірантури подана вся необхідна інформація щодо змісту та складових ОНП [<https://art.sspu.edu.ua/014-serednia-osvita-muzychne-mystetstvo2022>]. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається повна і зрозуміла інформація щодо ОК ОНП, яка оприлюднена на сайті ЗВО [<https://sspu.edu.ua/>]. Для ОК створено робочі програми та анотації. Завдання для іспитів до ОК було продемонстровано ЕГ на платформі Moodle. Водночас, аналіз РП ОК показав відсутність зазначених у ВСО ІНДЗ, які б відповідають тематиці наукових досліджень аспірантів. Тому, ЕГ рекомендує розробникам РП усунути ці недоліки до 01.09.2023 р. Під час зустрічей з НПП та аспірантами ЕГ пересвідчилась, що здобувачам освіти своєчасно надається повна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів, це відбувається під час 1 заняття на кожному ОК. Під час зустрічей з фокус-групою аспірантів усі присутні зазначили, що задоволені порядком здійснення оцінювання усіх видів їх освітньої діяльності і науково-дослідної роботи та є обізнаними з процедурою оскарження результатів оцінювання їх навчальних досягнень. Здобувачі зазначили, що випадків не об'єктивного та/або упередженого оцінювання з боку НПП не відбувалося. НПП зазначили, що ще під час карантину 2020 р. було запроваджене дистанційне навчання з використанням платформ Zoom та Moodle, а також каналом інформування є сайт ЗВО, сторінки відділу аспірантури, сторінки соціальних мереж, електронна пошта, месенджери.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ОНП та її структурні компоненти забезпечують інтеграцію навчання (здійснюється в обсязі 60 кредитів на II-V семестрах) та реалізацію наукового дослідження у межах обраної кожним аспірантом теми (здійснення науково-дослідної роботи за темою дослідження, написання і подання статей у фахових виданнях України, зарубіжних виданнях, участь у конференціях різного рівня, написання роботи, підготовка до попереднього обговорення результатів дисертаційної роботи у формі фахового семінару та публічного захисту), що здійснюються у руслі наукових тем кафедри. Теми дисертаційних досліджень є належним чином затверджені (відповідно до запиту ЕГ (п. 4) гарантом надано витяги з протоколів засідань ВР ЗВО впродовж 2021-2022 рр., де було затверджені теми досліджень [<http://surl.li/esywx>; <http://surl.li/esyxb>; <http://surl.li/esyxe>]. На запит ЕГ (п. 12) Гарантом надано інформацію щодо апробації результатів наукових досліджень аспірантів під час їх участі в українських і міжнародних наукових та науково-практичних конференціях, організованих, як очно так і у дистанційному форматі у ЗВО та у інших вітчизняних університетах. А також інформацію щодо публікаційних доробків відповідно тематики дисертаційних досліджень аспірантів у вітчизняних фахових журналах категорії Б [<http://surl.li/esyuu>]. НПП під час зустрічі з ЕГ зазначили, що вони активно використовують принцип поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП. Під час вивчення ОК 4 аспірантам пропонується здійснити крос-аналіз міжнародних наукометричних баз відповідно до тем їхніх дисертаційних досліджень, а результати пошуку використати під час написання власних досліджень. Під час вивчення ОК 5 аспіранти аналізують потенційних стейкхолдерів та ймовірність участі у міжнародних проєктах. Аналіз РП показав, що в них не передбачено індивідуальні навчально-дослідні завдання чи проєкти як форма оцінювання. Тому, для забезпечення наукової та дослідницько-пошукової складової, яка сприяє розвитку наукової компетентності здобувачів доцільно у ОК розробити перелік питань для індивідуальних навчально-дослідних завдань як форму роботи, яка б відповідала потребам наукових досліджень аспірантів. ЕГ рекомендує розробникам РП усунути ці недоліки до 01.09. 2023 р. Перелік вибіркового ОК формується відповідно до тем дисертацій, що сприяє більш широкому розгляду наукових проблем. Наприклад, серед переліку ВК пропонується для вивчення «Технологія експериментального дослідження у сфері музичної освіти», «Основи виконавської майстерності викладача музичних дисциплін», «Методика роботи над художнім твором (за спеціалізаціями)», «Докторський семінар з питань сучасної музичної освіти, «Докторський семінар» з теоретичних та методичних засад педагогічного дослідження [<http://surl.li/mbif>]. Ці ОК відповідають тематиці дисертацій аспірантів.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Зміст освітніх компонентів ОНП формується динамічно завдяки науково-професійній активності всіх викладачів, враховуються сучасні музично-педагогічні тенденції, інноваційний досвід. Під час зустрічей НПП розповідали про постійне оновлення змісту дисциплін, орієнтацію їх на розвиток наукового світогляду і мислення аспірантів, розкриття важливих музично-педагогічних тем. Зокрема, НПП зазначили, що кожного року подають нові вибіркові ОК («Актуальні проблеми музичної освіти», «Методика роботи над художнім твором»). Професор О. Лобова зазначила, що у всіх ОК, які вона викладає аспірантам пропонується вивчення новітніх методів та технологій музичного навчання, а також результати її діяльності під час розробки підручників з музичного мистецтва. НПП зазначили, що в цьому навчальному році були виключені всі російські джерела РП та їх замінено на сучасну науково-методичну літературу.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Координацію діяльності в напрямку інтернаціоналізації діяльності ЗВО здійснює відділ міжнародних зв'язків [<http://surl.li/ewjal>]. Під час зустрічі з менеджментом ЗВО ЕГ повідомили, що в університеті активно займаються інтернаціоналізацією освітнього процесу, зокрема проректор з наукової роботи відвідала університет Мальтева (м.Стамбул, Туреччина) та за підсумками було заключено угоду про співпрацю, так як у цьому ЗВО є ОП з аналогічного напрямку та спеціальності. Ректор університету разом із представниками менеджменту, до складу якого входила директор ННКиМ відвідали КНР Північний університет, де заключили договір з ЗВО та інститутом культури, який є аналогічним структурним підрозділом університету [<http://surl.li/esyxl>]. У ЗВО значний потенціал міжнародної співпраці, який висвітлений у локальних актах, зокрема у Положенні про аспірантуру та докторантуру СумДПУ [<http://surl.li/edjha>], Положенні про академічну мобільність здобувачів ВО і НПП [<http://surl.li/agmfb>] та угодах про співпрацю [<http://surl.li/farls>]. На ОНП навчаються здобувачів ВО – громадяни КНР, 2 з яких призначено захист дисертаційних робіт на 16.02.2023 р. [<http://surl.li/ewjgg>]. Під час зустрічі з НПП, керівник центру проєктних технологій зазначив, що 14.02.23р. представники ННКиМ подали заявку на участь в міжнародній програмі Жан Моне. Керівник цього центру викладає на ОНП ОК 5 та 13-14.02.22р. перебував на міжнародному стажуванні у Естонії. Під час зустрічі з аспірантами здобувачка 2 року навчання зазначила, що в ході написання дисертації брала участь у міжнародних мистецьких конкурсах «Зоряний шлях», «Обдаровані зірки». Хоча інтернаціоналізація діяльності ЗВО забезпечена міжнародними угодами та функціонування відділу міжнародних зв'язків та навчально-наукового центру проєктних технологій, але на жаль більшість НПП та аспірантів ОНП не залучені до програм міжнародної ак. мобільності, наукових та освітніх проєктів. ЕГ рекомендує представникам відділу міжнародних зв'язків та навчально-наукового центру проєктних технологій систематично залучати НПП та аспірантів до участі у міжнародних проєктах та програмах відповідно до наявних у ЗВО договорів про міжнародну співпрацю. На запит ЕГ (п. 9) надано відповідь, що викладачі мають документальні підтвердження володіння іноземною мовою (2 особи - сертифікати B2 та 2 особи - дипломи про ВО). Тому, для підвищення якості освіти на ОНП та з метою інтернаціоналізації діяльності ЗВО, а також надання можливості ширшого доступу аспірантам до результатів суч. світових наукових досліджень, формування мовних ПРН ЕГ рекомендує гаранту та проєктній групі ОНП винести на обговорення та запровадити з 01.09.23р. викладання окремих ОК іноземною (анг.) мовою. З метою інтернаціоналізації діяльності ЗВО ЕГ рекомендує НПП та аспірантам використовувати безкоштовні ресурси дистанційного навчання міжнародних онлайн платформ навчання, зокрема «Coursera» (ресурс з курсами та лекціями від більш ніж 200 провідних світових ЗВО та компаній).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Позитивними практиками у контексті Критерію 4 ЕГ відзначає такі: методи і форми навчання за третім рівнем ОНП в цілому відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, принципам академічної свободи, підтверджують досягнення цілей і програмних результатів навчання. На сайті відділу аспірантури подана вся необхідна інформація щодо планування науково-дослідницької роботи аспіранта. Зокрема є робочі програми обов'язкових і вибіркового ОК, що викладаються на ОНП. Згідно з вимогами третього рівня вищої освіти, освітня і наукова складові гармонійно поєднуються під час навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

ЕГ з'ясувала, що в усіх РП не прописані особливості перезарахування результатів навчання у неформальній освіті. Тому, ЕГ рекомендує розробникам РП усіх ОК до 01.09.2023 р. внести інформацію про критерії оцінювання участі у неформальній освіті та особливості перезарахування кредитів (балів). Аналіз РП показав, що в них не зазначені індивідуальні навчально-дослідні завдання чи проєкти, які виконують здобувачі. Тому, для забезпечення наукової та дослідницько-пошукової складової, яка сприяє розвитку наукової компетентності здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти доцільно у ОК розробити перелік індивідуальних навчально-дослідних завдань, які б відповідали потребам ОНП 014 Середня освіта «Музичне мистецтво» та тематиці дисертаційних досліджень аспірантів. Рекомендуємо розробникам ОК усунути ці недоліки до 01.09.2023 р. Доцільним є оновлення в РП рекомендованої літератури ОК «Теорія і практика загальної музичної освіти», зокрема прибрати російськомовні джерела у ОК «Філософсько-методологічні основи наукових досліджень» (у Інтернет ресурсах джерела: 3-5, ОК «Сучасні інформаційні технології в наукових дослідженнях» у основних джерелах: 22-23). Отже, ЕГ рекомендує розробникам ОК усунути ці недоліки в РП до 01.09.2023 р. ЕГ рекомендує навчальному відділу до 01.08.2023 р. внутрішнє положення про розроблення РП надати у вільний доступ з метою уніфікації структури РП. Для підвищення якості освіти на ОНП та надання можливості ширшого доступу аспірантам, зокрема іноземцям до результатів сучасних світових наукових досліджень, формування мовних компетентностей ЕГ рекомендує запровадження викладання окремих ОК англійською мовою.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

В ЗВО реалізується студентоцентрикований підхід. Викладачі дотримуються принципів академічної свободи. Здобувачам вищої освіти своєчасно та належним чином надається необхідна інформація щодо цілей, змісту та ПРН, а також порядку та критеріїв оцінювання у межах ОК ОНП. Під час реалізації ОНП забезпечується поєднання навчання і досліджень. НПП систематично оновлюють зміст освітніх компонентів ОНП, враховуючи тенденції сучасної практики музичної педагогіки. Однак, НПП та аспіранти не беруть активної участі у міжнародних проєктах та програмах академічній мобільності. Тому, зважаючи на перевагу сильних сторін, ЕГ дійшла висновку, що за цим критерієм ОНП відповідає рівню В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Питання про форми контрольних заходів та критеріїв оцінювання ЗВО здійснюється відповідно до локальних документів ЗВО, зокрема Положення про аспірантуру та докторантуру СумДПУ [<http://surl.li/edjha>], Положення про підготовку здобувачів ВО ступеня доктора PhD та доктора наук у СумДПУ [<http://surl.li/ehluq>], НП [<http://surl.li/ehezq>; <http://surl.li/exisw>], ОНП <http://surl.li/egdjs>, РП <http://surl.li/efvtj>. Всі документи розміщено на сайті ЗВО за рубриками: <http://surl.li/exitb> та у хронологічному порядку: <http://surl.li/bhjtf>. ЕГ було проаналізовано ВСО, проведено зустрічі із здобувачами, НПП. Із аналізу ВСО та локальних документів, ЕГ з'ясовано, що передбачено низку контрольних заходів, метою яких є перевірка досягнення програмних результатів навчання: поточний контроль (усне поточне опитування, презентація завдань, тести, тощо), підсумковий контроль (залік, екзамен) та 2 рази на рік атестація аспірантів на засіданнях кафедри (Положення про аспірантуру та докторантуру [<http://surl.li/edjha>], Положення про підготовку здобувачів ВО ступеня доктора філософії та доктора наук у ЗВО <http://surl.li/ehluq>). На зустрічах із здобувачами, Гарантом і завідувачем аспірантури було зазначено, що звітування аспірантів проходить двічі на рік (в січні й червні) на кафедрі та 1 раз на рік вони подають звіт у відділ аспірантури. Під час зустрічі здобувачі зазначили, що вони дізнаються про контрольні заходи, форми і методи оцінювання навчальних досягнень на 1 занятті з дисципліни, або з РП з якими можна ознайомитися на сайті <http://surl.li/efvtj>. Під час демонстрації платформи Moodle ЕГ було продемонстровано сторінку ОК, де розміщені питання до складання екзамену. Водночас, переліку питань до складання заліків не було продемонстровано. Для забезпечення розуміння здобувачами критеріїв підсумкового контролю ЕГ рекомендує НПП, які викладають ОК розмістити питання до складання підсумкових форм контролю (як заліків так і екзаменів) у вільному доступі до 01.09.2023 р. На підставі аналізу документів (ОНП, НП, РП ОК <http://surl.li/efvpg>) ЕГ встановила, що критерії оцінювання є чіткими, валідними й цілком зрозумілими, що дозволяють встановити досягнення здобувачем ВО результатів навчання за ОНП. ЕГ з'ясувала, що у РП ОК «Академічна іноземна мова» у рубриці критеріїв оцінювання відсутня інформація про «Засоби діагностики результатів навчання»; в ОК «Теоретично-методичні засади фахової підготовки викладача музичних дисциплін», «Консолідаційний підхід в музичній освіті», «Теорія і практика загальної музичної освіти» не прописано форми та методи поточних контрольних заходів. ЕГ рекомендує розробникам РП усунути ці недоліки до 01.09.2023 р. У всіх РП не прописано особливості перезарахування результатів навчання у неформальній освіті та їх оцінювання. ЕГ рекомендує розробникам РП ОК до 01.09.2023 р. внести інформацію про критерії оцінювання участі у неформальній освіті та особливості перезарахування кредитів (балів).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю ОНП 14 Середня освіта «Музичне мистецтво» для третього (освітньо-наукового) рівня відсутній. Тому форми атестації здобувачів вищої освіти ОНП регулюються діючими в університеті внутрішніми документами Положенням про аспірантуру та докторантуру СумДПУ імені А.С. Макаренка <http://surl.li/edjha>, Положенням про порядок організації поточного, семестрового контролю та підсумкової атестації здобувачів освіти з використанням дистанційних технологій (<http://surl.li/efvqw>), Положенням про порядок оцінювання знань студентів у європейській кредитно-трансферній системі організації освітнього процесу (<http://surl.li/aoiou>). ЕГ було проаналізовано відомості про самооцінювання, локальні документи, проведено зустрічі з гарантом ОНП, менеджментом ЗВО, НПП, аспірантами, допоміжними структурними підрозділами. ЕГ встановила, що проміжна атестація аспірантів відбувається два рази на рік – звітують на засіданні кафедри перед НПП (відповідно до запиту ЕГ надано Індивідуальні плани навчально-наукової роботи аспіранта та зі слів НПП і здобувачів). У кінці кожного семестру на засіданні кафедри хореографії та музичного мистецтва відбувається звіт аспірантів ОНП про виконання індивідуальних планів. В кінці навчального року аспіранти звітують у відділ аспірантури. Під час аналізу Положення про аспірантуру та докторантуру СумДПУ імені А.С. Макаренка <http://surl.li/edjha> п. 4.15, с.13 аспіранти звітують двічі на рік на засіданні кафедри на зустрічі із гарантом ОНП та структурними підрозділами ці факти було підтверджено. Підсумкова форма атестації здобувачів – публічний захист дисертації на засіданні спеціалізованої вченої ради із захисту дисертації доктора філософії (<http://surl.li/exiuu>).

Визначена в ОНП форма атестації (публічний захист наукових досягнень у формі дисертації) відповідає чинним нормативним документам.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання за ОК ОНП обираються НПП залежно від особливостей дисциплін. обов'язкові компоненти передбачають комплекс методів проміжного контролю (контрольні роботи, самостійні роботи, тести, підготовка презентацій, тез, аналітичних оглядів, проєктів, рефератів, есе та ін.). Однак, не у всіх РП прописані форми та методи контрольних заходів, зокрема у ОК «Академічна іноземна мова» та «Теорія і практика загальної музичної освіти» не зазначені форми та методи поточного і підсумкового контролю. Так, у ОК «Теоретично-методичні засади фахової підготовки викладача музичних дисциплін», «Консолідаційний підхід в музичній освіті» не зазначені методи та форми поточного контролю. Зважаючи, що гарант надала ЕГ внутрішній акт про вимоги до розробки РП, тому для забезпечення уніфікації вимог до розробки РП рекомендуємо навчальному відділу опублікувати на сайті внутрішній акт про вимоги до розробки РП, силабусів. Рекомендуємо усунути цей недолік до 01.08.2023 р. На зустрічах із аспірантами та НПП було зазначено, що про терміни проведення контрольних заходів вони можуть дізнатися за допомогою електронного розкладу <https://sspu.edu.ua/schedule/>, що є доступним на сайті університету, або через групи у соцмережах (viber, або telegram). При відповіді на питання, як діяти, якщо вас оцінили не об'єктивно, аспіранти зазначили, що вони б звернулись спочатку до гаранта далі до керівництва ННіМК чи відділу аспірантури. Водночас, здобувачі освіти зазначили, що ознайомлені із процедурою вирішення конфліктних ситуацій та зауважили, що таких випадків на ОНП не було. Під час зустрічей з аспірантами та НПП ЕГ встановлено, що загалом здобувачі задоволені порядком здійснення оцінювання усіх видів їх навчальної та наукової діяльності. Під час спілкування з цими фокус-групами ЕГ переконалася, що результати оцінювання доводяться до відома здобувачів. Аспіранти запевнили ЕГ, що вони обізнані з процедурою оскарження результатів оцінювання навчальних досягнень і їх повторного проходження та стверджували, що таких випадків за весь період навчання на ОНП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

В ЗВО існує два документи, які регулюють ці питання, а саме: «Кодекс академічної доброчесності»: <http://surl.li/mcns>, «Положення про систему академічної доброчесності у освітньо-науковій діяльності»: <http://surl.li/mcmw>. Під час зустрічей ЕГ підтверджено, що наукові керівники та аспіранти підписують Декларацію про академічну доброчесність. Слід акцентувати увагу, що в ЗВО є фахові видання зокрема і категорії Б, де усі статті перевіряються на наявність текстових запозичень <http://surl.li/ezuyb>, а частина наукових керівників входять до спеціалізованих вчених рад та редакційних колегій фахових видань, що забезпечує глибоке володіння професійним науковим матеріалом, а також під час зустрічей з НПП та НК ЕГ відзначила принциповий підхід до дотримання академічної доброчесності. НПП зазначили, що під час вивчення ОК аспірантам акцентується увага на дотримання правил академічної доброчесності, зокрема під час вивчення ОК-ОК5. У ході зустрічі з аспірантами ЕГ підтверджено факт ознайомлення з положеннями щодо дотримання академічної доброчесності. В Науковій бібліотеці ЗВО є і ліцензовані програми для перевірки наукових текстів на наявність текстових запозичень. Всі роботи аспірантів (дисертації, наукові статті) проходять перевірку на цих програмах на безкоштовній основі. У ЗВО підтримують та розвивають політику академічної доброчесності на високому рівні, зокрема створено Комісію з питань етики та академічної доброчесності <http://surl.li/egdmb>; працює фахівець із запобігання корупції, функціонує школа медіаграмотності і академічної доброчесності <http://surl.li/egdmb>.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контрольних заходів, критерії оцінювання здобувачів вищої освіти, процедура оскарження результатів контрольних заходів є чіткими, зрозумілими, відображеними в локальних документах ЗВО. Позитивним є застосування усіх видів контролю, а також практика висвітлення, пояснення та узгодження критеріїв оцінювання викладачами та на платформі Мудл. Політика ЗВО щодо дотримання принципів та правил академічної доброчесності чітко визначена в локальних нормативних документах, створено Комісію з питань етики та академічної доброчесності, працює фахівець із запобігання корупції, менеджмент університету, НПП та здобувачі підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності. ЗВО має активну позицію щодо академічної доброчесності, уторованості і чіткості процедур її дотримання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

ЕГ з'ясувала, що в РП у рубриці критерії оцінювання відсутня інформація про «Засоби діагностики результатів навчання», зокрема в ОК «Академічна іноземна мова»; в ОК «Теоретично-методичні засади фахової підготовки викладача музичних дисциплін», «Консолідаційний підхід в музичній освіті», «Теорія і практика загальної музичної освіти» не прописано форми та методи поточних контрольних заходів. У всіх РП не прописано особливості перезарахування результатів навчання у неформальній освіті та їх оцінювання. Тому, ЕГ рекомендує розробникам РП ОК до 01.09.2023 р. усунути ці недоліки.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контролю та критерії оцінювання здобувачів є чіткими, зрозумілими та дозволяють встановити досягнення здобувачами результатів навчання. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають: «Положенням про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем». Правила проведення контрольних заходів є чіткими і зрозумілими, вони доступні для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, включають процедури оскарження результатів та повторного проходження заходів, які послідовно дотримуються під час реалізації ОНП. Рекомендації, зазначені вище, не впливають в цілому на досягнення програмних результатів за ОНП. Тому, експертна група вважає, що в цілому структура та зміст О14 Середня освіта «Музичне мистецтво», відповідає вимогам критерію 5 та рівню В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз відповідності академічної / професійної кваліфікації НПП дисциплінам, які вони викладають, здійснено ЕГ на підставі перевірки інформації, поданої у Відомостях про самооцінювання ОНП (Таб. 2, С.27-67), а також на підставі інформації, отриманої в результаті зустрічей із НПП та менеджментом університету та інформації із офіційного сайту: у розділі Професорсько-викладацький склад <http://surl.li/exiwm>; Наукові школи <http://surl.li/exiwr>. Встановлено, що у 2022-2023 н.р. до реалізації ОНП (обов'язкові ОК і ОК вільного вибору здобувачів) було задіяно: 5 – докторів наук, 4 – професорів; 2 – кандидатів наук, доцентів. Академічна/ професійна кваліфікація науково-педагогічних працівників повною мірою відповідають ОК, які вони викладають. Наукові керівники аспірантів є докторами та кандидатами наук за профілем ОНП. НПП мають наукові публікації за спеціальністю (монографії, статті, які індексовані у наукометричних базах даних Scopus і WoS та фахових виданнях категорії Б, навчальні посібники) та відповідають змісту тих ОК, які вони викладають. Аналіз кваліфікації, наукових інтересів і публікацій наукових керівників в ОНП дозволяють ЕГ зробити висновок про їх вагомий науковий здобуток. НПП активно займаються науковими дослідженнями, на ОНП функціонують наукові школи Устименко-Косоріч О., Єременко О., <http://surl.li/edrud>, Лобової О <https://bit.ly/3Z8MsEw>. Водночас, наукові доробки наукових керівників: Петренко М. Б., к.п.н., доц. (аспіранти Жень Вей, Цуй Хаожань) та Устименко-Косоріч О. А., д.п.н., проф. (аспіранти Тан Чжун, Чжан Гуй) відповідають не повною мірою тематиці дисертаційних досліджень їх аспірантів; Бірюкової Л. А., к.п.н., доц. (аспіранти Чжан Їнь, Лу Хен) та Ткаченко І.О., к.п.н., доц. (аспіранти Лу Шуо, Пань Кехань, Калашник Світлана Григорівна) слабо дотичні до тематики дисертаційних досліджень їх аспірантів (таблиця відповідності тематики <http://surl.li/esuyu>; <http://surl.li/exiyk>). Тому, ЕГ рекомендує усім науковим керівникам щороку публікувати 1 статтю у фахових виданнях України категорії Б (відповідно до положення «Про наукових керівників», які б відповідали тематиці досліджень їх аспірантів, а також публікувати спільні з здобувачами наукові статті. На ОНП є можливість створення спеціалізованих вчених рад, зокрема організовано 2 одноразові спеціалізовані вчені ради (<http://surl.li/exiyw>), членами якої є НПП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурс на заміщення вакантних посад НПП здійснюється на основі Порядку проведення конкурсного відбору (<http://surl.li/egqmi>). У п. IV Порядку зазначені чіткі вимоги до претендентів на посади НПП. Аналіз Порядку, зустріч з НПП та керівниками структурних підрозділів ЗВО показали, що однією із головних умов підписання

контракту з викладачем є показники рейтингу та наукової активності викладача (наявність публікацій у фахових виданнях із відповідної галузі науки та публікацій у виданнях, що входять до БД Scopus і WoS). Оголошення про Вакансії та конкурси розміщується на офіційному сайті: (<http://surl.li/exizc>) та у друкованих ЗМІ, переліки конкурсних та контрактних документів зазначені у п.5.6 Порядку. Конкурс оголошує ректор університету, про що видається відповідний наказ. Строк подання заяв та документів для участі в конкурсі становить 1 місяць. Рішення про прийняття претендента на посаду приймається таємним голосуванням. Конкурсне обрання проводять і в разі реєстрації одного претендента на заміщення вакантної посади науково-педагогічного працівника. Кандидатури претендентів на заміщення посад НПП попередньо обговорюються на засіданні кафедр в їх присутності. Рішення про рекомендацію претендента із засідання кафедри затверджуються таємним голосуванням, якщо в ньому брало участь 2/3 членів кафедри і більше 50% голосів було «за» та передається вченому секретарю разом з поданням (рекомендацією) завідувача кафедри. Витяг з протоколу засідання конкурсної комісії щодо рекомендації претендента на відповідну посаду передається вченому секретарю. Ректор ЗВО протягом 5 робочих днів після завершення терміну подання документів для участі у конкурсному відборі видає наказ про допуск науково-педагогічних працівників до участі в конкурсному відборі. Завершальним етапом конкурсного відбору на заміщення посад науково-педагогічних працівників є процедура обрання прямим таємним голосуванням на посади НПП. Процедура обрання науково-педагогічних працівників вченою радою ЗВО описана у п. 5.14. Порядку та проходить шляхом таємного голосування. Після завершення процедури обрання витяги із протоколу засідання вчених рад та особові справи, осіб обраних за конкурсом, передаються ученому секретарю вченої ради ЗВО у триденний термін. Всі матеріали про обрання науково-педагогічних працівників вчений секретар вченої ради ЗВО передає до відділу кадрів для подальшого оформлення трудового договору, у тому числі контракту <http://surl.li/egqmi>. Під час зустрічі з НПП та керівниками структурних підрозділів підтверджено, що в ЗВО дотримуються визначених процедур. Таким чином, аналіз локальних нормативних актів, інформації на сайті дає змогу стверджувати, що процедури конкурсного добору викладачів в ЗВО прописані чітко і зрозуміло, дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОНП. НПП підтвердили, що конкурсний добір проходить прозоро.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

У ЗВО розроблено внутрішнє Положенням про раду роботодавців (<http://surl.li/ahggg>). Під час зустрічей із гарантом, менеджментом університету ЕГ встановлено, що СумДПУ імені А.С. Макаренка є внутрішнім роботодавцем, так як у ЗВО працює аспірантка Ігнатівська О.І. Проректор з наукової роботи як внутрішній роботодавець зазначила, що бере участь в обговоренні проєкту ОНП. Під час відкритої зустрічі завідувач кафедри сценічного мистецтва, естради та методики режисерування СумДПУ імені А.С. Макаренка зазначив, що його залучають до проведення навчальних занять як внутрішнього роботодавця та він є потенційним роботодавцем так як є потреба на його кафедрі у випускниках ОНП. Під час відкритої зустрічі громадянка КНР Лу Лу (яка є представником здобувачів КНР) зазначила, що у випускниках ОНП є велика потреба у китайських університетів, так як відповідно до їхнього законодавства займати посаду викладача в університеті КНР може лише доктор філософії. Водночас, фактів залучення зовнішніх роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу під час проведення акредитаційної експертизи не підтверджено. Тому, для залучення зовнішніх роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу ЕГ рекомендує налагодити співпрацю з зовнішніми роботодавцями, зокрема з тими закладами освіти та установами України та зарубіжжя, з якими у ЗВО вже підписані договори про співпрацю <http://surl.li/esyxl>. Тому ЕГ рекомендує впродовж 2023 р. та надалі керівництву ННіМК, де реалізується ОНП залучати роботодавців (як внутрішніх так і зовнішніх) до обговорення проєктів ОНП, анкетувань, участі в проведенні навчальних занять та контрольних заходів, майстер-класів, методичних семінарів, круглих столів, організації спільних конференцій, воркшопів з актуальних проблем музично-педагогічної освіти тощо. Разом з тим ЕГ відмітила, що у ЗВО створено об'єднання роботодавців «Експертна рада роботодавців» <http://surl.li/esyuf>, які залучені до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Водночас, із сайту ЗВО не зрозуміло, яке об'єднання «роботодавців» чи «стейкхолдерів» створено на ОНП, так як було використано ці 2 назви, тому ЕГ рекомендує менеджменту ЗВО узгодити ці поняття у локальних актах і на сайті ЗВО.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

На зустрічах зі менеджментом, НПП, здобувачами та на відкритій зустрічі, ЕГ було встановлено, що ННіМК, де реалізується ОНП, залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, які читають лекції, у яких викладають результати своїх останніх досліджень для здобувачів вищої освіти. Зокрема, у грудні 2022 р. відбулася відкрита лекція на тему: «Методичні основи підготовки викладачів музичних дисциплін». Участь у занятті взяли: Козир А., док. пед. н., проф., завідувач кафедри теорії та методики музичної освіти, хорового співу та диригування ім. А. Авдієвського Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова; Кузнецова О., д. пед. наук, проф. кафедри музично-інструментальної підготовки вчителя Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди; Душний А., канд. пед. наук, доц., завідувач кафедри музично-теоретичних дисциплін та інструментальної підготовки Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (<http://surl.li/eheww>). 21.01. 2022 р. відбулась відкрита лекція: «Особливості методичної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до просвітницької роботи зі школярами». Лекцію провела Кузнецова О., д. пед. наук, проф. кафедри музично-інструментальної підготовки вчителя Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди, Заслужений діяч мистецтв України, Голова асоціації піаністів України, секретар Національної Всеукраїнської музичної спілки (<http://surl.li/exues>). На зустрічі із НПП ЕГ підтверджено, що до

реалізації ОНП залучаються експертів галузі, зокрема під час вивчення ОК 4. Під час вивчення теми «Подання результатів наукового дослідження» було запрошено головного редактора фахового рецензованого збірника категорії Б. Під час заняття разом з експертом відбулось обговорення вимог до публікації наукових статей у фахових збірниках України. Під час онлайн-зустрічі з стейкхолдерами (науково-педагогічні працівники з інших ЗВО України) підтвердили їх залучення до аудиторних занять як професіоналів-практиків, експертів галузі та завірили свою готовність у подальшому розширювати форми такої співпраці. Для покращення якості освіти ЕГ рекомендує керівництву ННІКІМ, де реалізується ОНП постійно залучати до аудиторних занять представників роботодавців, зокрема тих в кого вже працюють їх аспіранти та підписані договори про співпрацю.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Можливості та вимоги до професійного розвитку НПП регламентуються «Порядком підвищення кваліфікації в СумДПУ» (<http://surl.li/aoiob>). Згідно з п.1.2 Порядку підвищення кваліфікації НПП зобов'язані постійно підвищувати свою кваліфікацію, але не більше 30 год. 1,5 кредитів ЄКТС на рік. Фінансування підвищення кваліфікації НПП здійснюється відповідно до п.4 Порядку (<http://surl.li/aoiob>). В СумДПУ НПП мають можливість пройти такі курси підвищення кваліфікації: «Англійська мова», «Впровадження інформаційних технологій в навчальний процес», «Культура наукової української мови» <http://surl.li/exzpz>. Професійний розвиток викладачів ОНП забезпечується через захист дисертацій (2 кандидатські дисертації); отримання вчених звань доцента (1) та професора (1). За останні 5 років усі НПП ОНП пройшли підвищення кваліфікації: на кафедрі інформатики (квітень 2017 р.); «Всеукраїнська школа методичної майстерності» с.Чорноморка Миколаївської обл., 2018; у СумДПУ «Культура наукової української мови», 2020; «Innovations in Education. Innovative Technologies of Teaching Professional Disciplines» Katowice School of Technology, Poland, 2022; Стажування з питань соціально-економічного розвитку у польському «місті інновацій» м. Жешув Польща; Стажування в рамках україно-чеського проєкту «Інноваційні технології в освіті та науці: досвід Європейського союзу та його впровадження в освітній процес» (University of South Bohemia, Чеська Республіка, 2019; Науково-педагогічне стажування в рамках міжнародної програми «Ukrainian Educational Dimension in the Context of the National High School Integration to the Global Academic Space» та Bucovel Academic Spring School BASS-2019; «Проектний підхід та міжсекторна співпраця в діяльності сучасного закладу освіти, ОТГ та APP», 2020; Весняна школа «Transfer of Technologies and Innovations: European and Ukrainian Experience» у межах проєкту Jean Monnet 611679-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-MODULE «European Experience in Technology Transfer for Ukrainian Universities»/ExTech, 2021; Глобальна програма віртуального професійного розвитку «Excellence in Teaching & Research», 2021; Centre for European Reforms Studies, Luxembourg, certificate, «Visualization of study material as the current trend of education in Ukraine», 2017; School of English and Institute for International Cooperation Development, Republic of Poland, certificate, «Fourth winter school of contemporary programming», 2020 та ін. Менеджмент ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів та стимулює розвиток їхньої викладацької майстерності і морально і матеріально, що є досить позитивно в сучасних умовах.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

При аналізі ВСО, зустрічей з фокус-групами менеджменту, НПП та керівниками сервісних підрозділів ЗВО ЕГ було встановлено, що в університеті існує система матеріального, морального та професійного заохочення за досягнення у фаховій сфері. Ця система базується на положеннях «Про преміювання працівників» (<http://surl.li/efvus>), «Про почесні звання СумДПУ» (<http://surl.li/efvut>), «Про рейтингову систему оцінювання діяльності НПП» (<http://surl.li/efvrv>). Преміювання НПП відбувається залежно від рейтингу (<http://surl.li/efvuz>). Ці локальні акти регламентують преміювання, встановлення доплат та надбавок: надбавки за високі досягнення у праці, виконання особливо важливої роботи, складність і напруженість; преміювання за публікації статей у наукових періодичних виданнях, що входять до міжнародних баз даних Scopus/WoS тощо. ЕГ було встановлено, що в ЗВО щороку проводяться: рейтинг НПП за результатом якого кращі 60 викладачів відзначаються матеріально згідно з Колективного договору та положення «Про преміювання працівників». На запит ЕГ були надані накази про преміювання НПП. Зустріч з НПП підтвердила, що дана система стимулювання функціонує у заявленому обсязі. Основними шляхами морального стимулювання розвитку викладацької майстерності є відзначення НПП фото на дошці пошани, нагородження грамотами і подяками різних рівнів, це підтверджене під час спілкування ЕГ з НПП та менеджментом.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Експертною групою виявлено високий рівень відповідності професійної та академічної кваліфікації науково-педагогічних працівників тим освітнім компонентам, які вони викладають на ОНП. Усі НПП доктори і кандидати наук, які регулярно підвищують свою кваліфікацію через проходження стажувань, тренінгів, зокрема закордонних та беруть участь у міжнародних та всеукраїнських наукових заходах (конференціях, симпозіумах, круглих столах). В СумДПУ НПП мають можливість пройти курси підвищення кваліфікації. В ЗВО зрозумілі та прозорі вимоги і процедури проведення конкурсного добору.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Участь роботодавців в освітньому процесі опосередкована. Рекомендується активніше розвивати наукову співдружність з науковцями закордонних ЗВО, зокрема, насамперед, з якими у СумДПУ вже є угоди про співпрацю, та в яких реалізуються відповідні ОНП, що сприятиме академічній мобільності викладачів та здобувачів. Доцільним було б запровадити практику подвійного керівництва науковими дослідженнями аспірантів за рахунок залучення у якості зовнішніх наукових керівників потенційних роботодавців провідних науковців з інших ЗВО та наукових установ, долучати колег та аспірантів з інших ЗВО до виконання НДР, які виконують НПП, що забезпечують реалізацію ОНП, а викладачам та аспірантам СумДПУ приймати участь у виконанні наукових проєктів університетів-партнерів, зокрема й зарубіжних. Все це сприятиме мобільності аспірантів та якості їх наукових досліджень. Для покращення якості освіти ЕГ рекомендує керівництву Інституту, де реалізується ОНП постійно залучати до аудиторних занять представників роботодавців. Водночас, наукові доробки наукових керівників: Петренко М. Б., к.п.н., доц. (аспіранти Жень Вей, Цуй Хаожань) та Устименко-Косоріч О. А., д.п.н., професор (аспіранти Тан Чжун, Чжан Гуї) відповідають не повною мірою тематиці дисертаційних досліджень їх аспірантів; Бірюкової Л. А., к.п.н., доцент (аспіранти Чжан Їнь, Лу Хен) та Ткаченко І.О., к.п.н., доцент (аспіранти Лу Шуо, Пянь Кехань, Калашник Світлана Григорівна) слабо дотичні до тематики дисертаційних досліджень їх аспірантів (таблиця відповідності тематики <http://surl.li/esuyu>; <http://surl.li/exiyk>). Тому, ЕГ рекомендує усім науковим керівникам щороку публікувати 1 статтю у фахових виданнях України категорії Б (відповідно до положення «Про наукових керівників», які б відповідали тематиці досліджень їх аспірантів, а також публікувати спільні з здобувачами наукові статті.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Загалом ОП відповідає Критерію 6 та рівня В. НПП, які забезпечують реалізацію ОНП є професіоналами-практиками та експертами в галузі музичної педагогіки (автори підручників, члени спеціалізованих вчених рад тощо). Подолання слабких сторін, як безпосереднє залучення роботодавців до аудиторних занять та забезпечення належної публікаційної активності НПП відповідно до науково-дослідницьких тем аспірантів є можливим у найближчому часі і покращить якість ОНП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ констатує наявність необхідних матер.-техн. ресурсів для досягнення цілей та ПРН ОНП. Відеотур матер.-техн. бази ЗВО [<https://bit.ly/3Serphs>] показав: для навчального процесу за ОНП закріплено приміщення, площею близько 1300 кв.м., які включають актову залу (680 кв.м.), зал інформ. технологій з комп'ютерним обладнанням (корпус №1), науковий хаб для проведення конференцій, семінарів тощо (корпус №1), зал засідань «Макарівська родина» з новітнім проектним обладнанням (корпус №1), ННІМКиМ [<https://bit.ly/3KhCWe1>] та приміщення кафедри хореографії та музичного мистецтва [<https://bit.ly/3lGW5M1>]. Під час зустрічі ЕГ з гарантом було зазначено, що навч. приміщення де реалізовується ОНП налічує 20 аудиторій у навч.корпусі №4 ННІКиМ та ауд. №111 у гол.корпусі №1 для проведення лекційних, практичних та індивідуальних занять за всіма компонентами ОНП. Під час Резервної зустрічі, НПП та здобувачі підтвердили достатність приміщень для навчання за ОНП, трьома гуртожитками, що повною мірою відповідає п.8 ОНП [<https://bit.ly/3lF2fwd>] у частині матер.-техн. забезпечення. Потреба у навчальній та методичній л-рі за ОНП забезпечується наявністю наукової та електронної (віртуальної) бібліотек, загальний фонд яких станом на 13.02.2023 р. становив 884000 примірники, 56 тис. книжкових прим., 31 тис. електр. прим., 65 тис. період. видання, 400 тис. екземплярів навч. л-ри, 300 тис. екземплярів наук. л-ра. Доступ до електронної бібліотеки є вільним через веб-сайт [<https://bit.ly/3YLZUyo>] навіть для незареєстрованих користувачів. Інтерфейс електронної бібліотеки є простим і зрозумілим. Під час відеоогляду матеріальної бази, ЕГ переконалося у наявності наукової бібліотеки, та її підрозділів (абонемент наук. літератури, інформ.-технічним відділу обслуговування та іншими абонементами), площа та фонди якої дозволяють забезпечити потребу у літературі за ОНП. Під час мат.-технічних ресурсів та резервної зустрічі ЗВО продемонстрував ЕГ доступ Moodle платформи дистанційного навчання з інформаційною наповненістю дисциплін, що викладають за ОНП, у тому числі доступ до платформи є окремою колонкою «Сервіси. Дистанційне навчання» на сайті ЗВО [<https://bit.ly/3YZ1a0x>]. У здобувачів є можливість вільно користуватися у залі інформаційних технологій комп'ютерами (5-6 одиниць), та науковим хабом, що підтверджено здобувачами під час відео- зустрічі. Право на

поселення у гуртожиток під час вступу передбачено п.15.6, п.16.3.2 Правил прийому [<https://bit.ly/3XKotKy>], це повною мірою відповідає п.8 ОНП. ЕГ рекомендує: Гаранту ОНП наповнювати та розміщувати матеріали інформаційного характеру здобувачів ВО на веб сайті кафедри до 01 вересня 2023 року, а саме: історія кафедри, склад, навч.-мет. робота, наукова робота: наукова тема, профіль у Google Sholar, Scopus, Web of Science, напрями науково-дослідної діяльності кафедри, наукові заходи, наукова школа, наукові публікації НПП та здобувачів, актуальні новини, конференції, гостьові лекції, оголошення, перелік дисциплін, робочі програми тощо.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Право безоплатного доступу НПП і здобувачів до інфраструктури та інформаційних ресурсів передбачено п. 8.13.7, 8.15.5-8.15.6 та 8.15.22 Статуту [<https://bit.ly/3Zomnat>]. Здобувачі вищої освіти за цією ОНП не проживають в гуртожитку. Однак, на сайті ЗВО у розділі «Студентське містечко» [<https://bit.ly/3EgJDZI>] підтверджено, що на платній основі всім здобувачам за III рівнем вищої освіти надається послуга щодо проживання у трьох гуртожитках, яка не пов'язана безпосередньо із використанням інфраструктури й інформаційних ресурсів ЗВО в межах освітнього процесу, а вартість проживання є цілком доступною, в одному із них є облаштоване укриття. Під час відео-зустрічі, директор наукової бібліотеки зазначила надання перевірки на плагіат є безкоштовною у межах ліміту на 1 рік від загальної кількості 1000 одиниць, перевищення якого не відбувалося, зокрема у ЗВО регламентує нормативним документом «Про порядок перевірки академічних та наукових текстів на плагіат» [<https://bit.ly/3EhD9tO>]. ЗВО забезпечує доступ до інтернету у всіх навчальних приміщеннях та гуртожитках. Крім того, під час зустрічі зі студентським самоврядуванням, помічник ректора з технічного забезпечення продемонстрував ЕГ «Освітній пункт незламності» до якого мають доступ усі учасники освітнього процесу у разі відключення електромережі. Дистанційне навчання у ЗВО регламентується Положенням про застосування елементів дистанційне навчання [<https://bit.ly/3lGJKHM>]. Платформа дистанційного навчання розміщена за адресою [dl.sspu.edu.ua]. Зокрема, ЕГ мала можливість пересвідчитися у функціоналі платформи дистанційного навчання, необхідному для освітньої діяльності за ОНП під час огляду мат.-тех. бази та резервної зустрічі.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Проведений віртуальний огляд основних навчальних приміщень, окремими відділами бібліотеки, науковим кабінетом, кабінетом психологічної служби, залами засідань, Освітнім пунктом незламності та іншими приміщеннями дозволяє ЕГ констатувати щодо безпечності освітнього середовища ЗВО. Оглянуті приміщення знаходяться у доброму санітарному стані. Під час відео-зустрічі із начальницею відділу з охорони праці ЕГ було запевнено, що ЗВО дотримується правил протипожежної безпеки, санітарно-гігієнічних норм, систематично проводяться заходи (інструктаж) із безпеки праці. На запит ЕГ було надано відповідь про інструктажів з техніки безпеки (п. 11 відповіді) Зазначене повною мірою відповідає інформації у СО. У ЗВО при відділі охорони праці наявним є медичний кабінет, в якому працює «фельдшер» та медична сестра [<https://bit.ly/3k7xH5T>], метою функціонування якого надання медичного обслуговування здобувачам. Працівниками психологічної служби проводяться щомісяця від 2-9 заходів із здобувачами та НПП, результати яких висвітлено на веб-сайті [<https://bit.ly/3Z15crq>]. На питання ЕГ «Чи проводяться заходи з протидії булінгу (цькування), сексизму?», начальницею психологічної служби [<https://bit.ly/3EiXWgE>] було зазначено, що робота психологічної служби зараз поділена на 4 сегменти (проведення тренінгових занять; проведення семінарів для студентів та кураторів; тестування студентів; проведення індивідуальних і групових консультацій (для студентів та співробітників ЗВО). Одним із провідних серед напрямів роботи є 2 сегмент - це проведення індивідуальних консультацій і їх є на сьогодні дуже багато у форматі онлайн із використанням платформи Zoom у зв'язку з воєнним станом. У ЗВО розроблено та реалізуються заходи «Профілактична робота» [<https://bit.ly/3YER2KR>] із упередження, профілактики булінгу, зокрема План заходів спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькування) у освітньо-виховному просторі [<https://bit.ly/3zJfZ2>].

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну підтримку за допомогою низки засобів: сайт ЗВО [<https://bit.ly/3KqYDIm>]; дистанційна платф. [<https://bit.ly/3Se5kiX>]; електр. листування (rector@sspu.edu.ua); телефонний довідник ЗВО [<https://bit.ly/3EhYNYb>], соц. мережі: фейсбук [<https://bit.ly/3XHLz4r>], телеграм [<https://bit.ly/3xyCuAh>], Youtube [<https://bit.ly/3Sde5tS>] тощо. Під час зустрічі з студ. радою було підтверджено використання електр. форми зворотного зв'язку з різних соц.ресурсів. Однак на сайті відсутня анонімна електр. форма зв'язку у формі скриньки довіри, що підтвердилось у процесі зустрічі. Організаційна - через наявність інформації на веб-сайті стосовно освітніх та поза освітніх питань [<https://bit.ly/3YWN7IU>], [<https://bit.ly/3Sa7SP1>]. У процесі діалогу із завідувачем відділу аспірантури, ЕГ було представлено «Порадник аспіранта» на допомогу здобувачам, однак цей документ відсутній на сайті ЗВО. Інформаційна - через розміщення відомостей щодо освітньо-наукової складових, дисциплін вільного вибору «Каталог ВД» [<https://bit.ly/3lFrvT3>], графік навч. процесу [<https://bit.ly/3KhcL6X>], розклад занять [<https://bit.ly/3xyOhio>]. На сайті ЗВО розміщено норм. док. з питань

організації навч.процесу за ОНП [<https://bit.ly/3xxwS9C>]. Однак ВК на сайті інституту [<https://bit.ly/3YTctr5>] міститься зразок 2020 р. в якому з переліку ВК передбачено дисц. «Наукова рос.мова (для іноз.студ.)», що суперечить ЗУ «Про забезп. функц. укр.мови». На зустрічі з Гарантом та НПП пояснили, що у зв'язку з тех.трудн. список ВК на сайті інституту не був оновлений, проте на сайті аспірантури є новий каталог ВК для «PhD» (прот. ВР ЗВО №8 від 18.04.2022) [<https://bit.ly/3XgqL40>]. Під час зустрічі із ЕГ, здобувачі підтвердили, що на сайті є зразки док.: інд.плани, форми звітів та атестації і зазначили, що НПП інформують про конференції, грантові програми. Відділ аспірантури розміщує актуал. інформ. на сайті ЗВО [<https://bit.ly/3YEWNbr>], [<https://bit.ly/3xxdvNO>], у соц.мережах. Консультативна - шляхом проведення консультацій (психол. та з приводу працевлашт.). На сайті ЗВО є інформ. щодо Профіл.роботи й психол.консультацій [<https://bit.ly/3YER2KR>]. Соціальна передбачена п. 8.15.18, п.8.17 Статуту. Під час зустрічі ЕГ встановлено, що соц.допомога може надаватися усім здобувачам, проте станом на сьогодні ніхто не звертався. ЕГ рекомендує: уповноваженій особі створити анонімну форму електронної скриньки довіри до 01.09.2023 р.; розробникам “Порадника аспіранта” розглянути можливість та розмістити у вільному доступі до 01.09.2023 р. на допомогу здобувачам на сайті ЗВО у розділі «Аспірантура»; відділу аспірантури та гаранту узгодити та упорядкувати ВК на сайті ЗВО зокрема, видалити не актуальні ВК, до прикладу «Російська мова для іноземців» (протягом тижня після публікації звіту); керівнику проєктного відділу та відділу міжнар. зв'язків надати можливості участі у міжнар. програмах акад.моб. для аспірантів за ОНП.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Нормативним документом, який врегульовує право на освіту для осіб з особливими потребами регламентується Порядком супроводу (надання допомоги) освітнім потребам та іншими малозабезпеченими групами СумДПУ ім.А.С.Макаренка [<https://bit.ly/3xwsrfo>], п.2.5.4 Статуту [<https://bit.ly/3Zomnat>] та п.1.7.9 Положення про організацію освітнього процесу [<https://bit.ly/3IeTCjL>]. У п.4.2 Правилах прийому [<https://bit.ly/3k1OPKt>] щодо спеціальних умов для осіб із особливими освітніми потребами передбачено вступ до аспірантури. Під час відеогляду матеріальної бази ЗВО, ЕГ переконалася, що ЗВО виконує роботи із забезпечення фізичного доступу до приміщень університету маломобільних осіб та осіб із особливими освітніми потребами на першому поверсі усіх навчальних приміщень та гуртожитках. Однак у діалозі із помічником ректора з технічного забезпечення було з'ясовано, що вбиральні та доступ до навчальних приміщень 2-5 поверхів у процесі розробки. ЕГ рекомендує: менеджменту ЗВО завершити облаштування матеріально-технічної бази відповідно до принципів універсального дизайну (інклюзивна кімната гігієни у кожному навчальному корпусі та гуртожитках, використання шрифту Брайля, розумного пристосування для забезпечення доступності на всі поверхи, піктограми, паркувальні місця для велосипедів тощо).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Нормативну базу, яка регламентує вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних із корупцією, висвітлена у інформаційному полі, а саме у Плані роботи щодо запобігання та протидії корупції, Результатах онлайн-опитування, Антикорупційній базі знань: конфлікт інтересів, обмеження спільної роботи близьких осіб, суміщення та сумісництво, обмеження одержання подарунку, зміни в антикорупційному законодавстві на час воєнного стану (щодо прийняття подарунків) та декларування. Інформаційне поле щодо заходів запобігання та протидії корупції в університеті містить чіткі та зрозумілі викладені тези опису антикорупційних стандартів, яке знаходиться у вільному доступі на веб-сайті ЗВО у розділі «Запобігання та виявлення корупції» [<https://bit.ly/3XC8dLv>]. Під час зустрічі ЕГ із допоміжними (сервісними) підрозділами, завідувач відділу запобігання та виявлення корупції зазначив, що у ЗВО наявною є фізична електронна скринька та телефон довіри, інформація про які знаходиться на веб-сайті ЗВО. Також, на веб-сторінці відділу запобігання та виявлення корупції знаходяться у вільному доступі телефони співробітників відділу та електронна скринька зав. відділом, але відсутня форма зворотнього зв'язку. За результатами інтерв'ювання ЕГ з'ясувала, що здобувачі та НПП ознайомлені з процедурами вирішення конфліктів та протидії корупції, які сформовані в положеннях та висвітлені на сайті ЗВО: Положення про розгляд скарг та звернень громадян [<https://bit.ly/40YHLi6>], Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності [<https://bit.ly/3IA8mLd>], Кодекс Академічної доброчесності [<https://bit.ly/3YZUX11>]. На сайті ЗВО висвітлено результати онлайн-опитування здобувачів вищої освіти СумДПУ ім. А.С.Макаренка щодо моніторингу та оцінки рівня корупції [<https://bit.ly/3EjPQ7z>], яке проводилось з 10 грудня по 31 грудня 2021 року. Враховуючи кількість респондентів ННІКІМ серед здобувачів – 61, та з кількісного переліку 15 запитань, найбільш актуальною є інформація, що 35,1% – відмовляються повідомляти про факт корупції, де всупереч цьому 8,2% – готові публічно заявити про факт виявлення корупції. У Плані заходів ЗВО спрямованих на запобігання, виявлення корупції [<https://bit.ly/3IxA7u>] перераховані заходи, які реалізовувалися протягом 2021-2022 рр. Під час відео зустрічі ЕГ із допоміжними (сервісними) структурними підрозділами, завідувач відділу запобігання та виявлення корупції зазначив, що з моменту початку роботи 1 місяць та врахування інформації попередніх колег не мала місце ситуація, яка пов'язана із корупційними проявами співробітника. ЕГ рекомендує: розробити онлайн форму зворотного зв'язку «Анонімна скринька довіри» для здобувачів ОНП на сайті ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Кількість навчальних приміщень достатня для ефективної реалізації ОНП. Позитивною є активна робота студентського самоврядування, яка активно залучає здобувачів ОНП виховного процесу та враховує потреби шляхом проведення опитуванням, діє Науковий хаб та Освітній пункт незламності (огляд матеріальної бази та резервна зустріч), на високому рівні функціонують наукові школи професорів ННКІМ для аспірантів, докторантів та молодих вчених (<https://bit.ly/3EkqHJT>), Інформаційний вісник СумДПУ ім.А.С.Макаренка (<https://bit.ly/3kcmkz>), Центр забезпечення якості вищої освіти (<https://bit.ly/3YW8FVW>), Навчальний відділ (<https://bit.ly/3EmAoc7>), Студентське містечко (<https://bit.ly/3YHdSRy>), відділ охорони праці (<https://bit.ly/3XIorb9>), відділ міжнародних зв'язків (<https://bit.ly/3KeAZn>), Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених (<https://bit.ly/3YFEfry>). Бібліотечний фонд навчально-методичної літератури за ОНП містить близько 21 тис. примірників. Освітнє середовище ЗВО є безпечним, задовольняє потреби та інтереси здобувачів ВО ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

1. Відсутня практика наповненості й розміщення матеріалів інформаційного характеру для здобувачів ВО ОНП на веб-сайті кафедри. ЕГ рекомендує гаранту ОНП наповнювати та розміщувати матеріали інформаційного характеру здобувачів ВО на веб- сайті кафедри до 01 вересня 2023 року, а саме: історія кафедри, склад, навч.-мет. робота, наукова робота: наукова тема, профіль у Google Scholar, Scopus, Web of Science, напрями науково-дослідної діяльності кафедри, наукові заходи, наукова школа, наукові публікації НПП та здобувачів, актуальні новини, конференції, гостьові лекції, оголошення, перелік дисциплін, робочі програми тощо. 2. Відсутня анонімна форма звернення «Скринька довіри». ЕГ рекомендує уповноваженій особі створити анонімну форму електронної скриньки довіри до 01.09.2023 р.; 3. Невідповідність інформації між відділом аспірантури загальним сайтом ЗВО щодо вибіркових компонентів на сайті інституту, зокрема, не актуальних ВК зразка 2020 року. ЕГ рекомендує відділу аспірантури та гаранту узгодити та упорядкувати ВК на сайті ЗВО зокрема, видалити не актуальні ВК, до прикладу «Російська мова для іноземців» (протягом тижня після публікації звіту); керівнику проектного відділу та відділу міжнар. зв'язків надати можливість участі у міжнар. програмах акад.моб. для аспірантів за ОНП. 4. Підсумовуючи інформаційну підтримку здобувачів ЕГ рекомендує розробникам «Порадника аспіранта» розглянути можливість та розмістити у вільному доступі до 01.09.2023 р. на допомогу здобувачам на сайті ЗВО у розділі «Аспірантура»; 5. Аналіз інформаційного змісту на сайті ЗВО немає узгодженості між сторінками відділу аспірантури сайту ЗВО та сторінкою кафедри на сторінці ННКІМ, а саме інформацією не актуальних ВК. ЕГ рекомендує відділу аспірантури та гаранту узгодити та упорядкувати ВК на сайті ЗВО зокрема, видалити не актуальні ВК, до прикладу «Російська мова для іноземців» (протягом тижня після публікації звіту); 6. Аналіз ЕГ щодо академічної мобільності здобувачів під час реалізації ОНП зумовив рекомендувати керівнику проектного відділу та відділу міжнар. зв'язків надати можливість участі у міжнар. програмах акад.моб. для аспірантів за ОНП. 7. ЗВО не в повній мірі створив умови для залучення до освітнього процесу осіб із особливими освітніми потребами. ЕГ рекомендує менеджменту ЗВО завершити облаштування матеріально-технічної бази відповідно до принципів до універсального дизайну (інклюзивна кімната гігієни у кожному навчальному корпусі та гуртожитках, використання шрифту Брайля, розумного пристосування для забезпечення доступності на всі поверхи, піктограми, паркувальні місця для велосипедів тощо). 8. Аналізуючи інформаційну підтримку здобувачів ЕГ з'ясувала відсутність електронної анонімної скриньки довіри. ЕГ рекомендує розробити онлайн форму зворотного зв'язку «Анонімна скринька довіри» для здобувачів ОНП на сайті ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЗВО має достатній рівень матеріально-технічного забезпечення за ОНП, що включає: Наукову бібліотеку, наявність достатньої кількості навчальних приміщень, гуртожитків, обладнання. Умови освітнього середовища є безпечними. Наявна матеріально-технічна база та освітнє середовище ЗВО уможливило виправлення у короткий термін не суттєвих недоліків. Тому ЕГ вважає, що за критерієм 7 ОНП відповідає рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ОНП 014 «Середня освіта (Музичне мистецтво) за III рівнем вищої освіти «доктор філософії» проходить первинну акредитацію. Зауваження та рекомендації відсутні, оскільки у 2022 р. ОНП проходила акредитацію за спрощеною

процедурою з ухваленням рішення про умовну (відкладену) акредитацію без проведення або з частковим проведенням акредитаційної експертизи без оплати вартості акредитації закладом вищої освіти відповідно до пп.2 п.2 Тимчасового порядку акредитації освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, в умовах воєнного стану. У Положенні про ОП [<https://bit.ly/3EgsLCw>] регламентуються питання розроблення, затвердження та оновлення ОНП. Під час відео-зустрічі з проректором з науково-педагогічної роботи та гарантом ОНП, ЕГ встановила, що процедури викладені у Положенні повною мірою відповідають практикам, яких дотримується ЗВО, а саме передбачене п. 4.2 щорічне оновлення ОНП. ЕГ у процесі інтерв'ювання із завідувачем відділу аспірантури та докторантури з'ясувала, що моніторинг та перегляд ОНП відбувається, як правило, наприкінці календарного року. Пункт 4.3 Положення про ОП [<https://bit.ly/3EgsLCw>] передбачає організацію та моніторинг на загальноуніверситетському рівні за участі всіх підрозділів з метою узагальнення та поширення кращих практик у науковому професійному полі.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми. ЕГ встановила, що на сайті ННІКІМ у розділі «Секція наукового товариства» є протоколи розширеного засідання кафедри хореографії та муз. мистецтва, Наукового товариства, Експертної ради стейкхолдерів: №2/2021 від 18.03.2021 р. [<https://bit.ly/3EmlqBr>], прот. №2 від 22.03.2021 р., прот. №3 від 20.05.2021 р. [<https://bit.ly/3EjX7UE>], № 12 від 20.04.2021р. [<https://bit.ly/3ZldIQj>], що засвідчує залучення здобувачів до процесу перегляду ОНП. Під час відеозустрічі здобувачі підтвердили, що безпосередньо приймають участь у засіданнях кафедри, які присвячені питанням удосконалення ОНП або окремих її елементів. Представники здобувачів за цією ОНП входять до складу колегіальних органів ЗВО: під час зустрічі з аспірантами ЕГ встановила, що дві здобувачки 4-го курсу Соколова Г.М. та Калашник С.Г. є представницями секції Наукового товариства [<https://bit.ly/3lQBrcK>] та Соколова Г.М. – секретарем Ради стейкхолдерів [<https://bit.ly/3XJxFPPh>]. На питання ЕГ: «Яку роль і функцію ви виконуєте у Науковому товаристві для покращення та реалізації ОНП?», Соколова Г.М. відповіла таким чином: «Моя роль, брати участь у засіданні, де ми обговорюємо проекти ОП, зокрема це ті питання, які хвилюють нас на даний момент серед здобувачів». Проте, серед інших здобувачів цієї ОНП ніхто не входить до складу колегіальних органів ЗВО, таких як Вчена рада ЗВО (<https://bit.ly/3lANvHP>), Наукова рада ЗВО [<https://bit.ly/3SeYF8s>], Вчена рада ННІКІМ [<https://bit.ly/3Kof9Jh>], Студентське самоврядування [<https://bit.ly/3KmcuDK>], Студентське містечко [<https://bit.ly/3YHdSRy>] та Центр забезпечення якості вищої освіти [<https://bit.ly/3YW8FVW>]. Зокрема, на веб-сайті [<https://bit.ly/3xCl8ju>] наявними є результати опитування без конкретної кількості учасників серед здобувачів ОНП щодо системи забезпечення якості освіти. Опитування відбулося у 2021 році без встановленої дати проведення. ЕГ рекомендує: 1.Секції наукового товариства, центру забезпечення якості вищої освіти упорядкувати наповненість інформації результатів опитування з встановленням кількості учасників конкретної ОНП та дати проведення. У Звіті про результати онлайн-опитування здобувачів вищої освіти (PhD) освітньо-наукової програми «Середня освіта (Музичне мистецтво)» СумДПУ під час реалізації ОНП [<https://bit.ly/3YVefbu>] та у Звіті про результати онлайн-опитування здобувачів вищої освіти ОНП (PhD) «СО (ММ)» СумДПУ щодо якості отриманих освітніх послуг [<https://bit.ly/3kbiivi>] відсутня дата проведення та кількість учасників-респондентів серед здобувачів; 2.Гаранту ОНП забезпечити змістову наповненість на сайті ЗВО сторінки відділу ради стейкхолдерів [<https://bit.ly/412c87v>]. До прикладу, відсутня більш змістовна робота діяльності ради стейкхолдерів (мета, зміст, новини про засідання, результати прийняття рішень та які побажання враховані у процесі конкретного питання, яке виноситься на обговорення).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Згідно з Наказом ректора ЗВО №645 від 23.12.2019 р. (<https://bit.ly/3k68glk>), Положення про ОНП (<https://bit.ly/3EgsLCw>) передбачено участь роботодавців у процесі формування ОНП, а також залучення представників зовнішніх експертів. Інформація про залучення до перегляду та оновлення ОП СО(ММ), що зазначено у відомостях СО пп.1.3.2, 1.3.4 містить загальний опис, однак конкретні факти інформації про залучення роботодавців та стейкхолдерів знайшло своє підтвердження на сайті ЗВО: Наказ Вченої ради № 631 від 29.11.2021 р. (<https://bit.ly/3KkUKVr>) про активізацію роботи щодо налагодження та тісної підтримки співпраці з роботодавцями, стейкхолдерами, випускниками, відділами освіти ТГ, закладами освіти Сумщини та України з питань до обговорення ОНП, яка знайшла цілісне підтвердження під час зустрічі ЕГ із роботодавцями. Рецензії та відгуки роботодавців на ОНП є у наявності [<https://bit.ly/3kdZ7Hl>], однак представлені рецензії-відгуки на ОНП, що зазначені у відомостях СО та на сайті ЗВО (проф. Мозгова Н.Г. – Вінницький державний педагогічний університет ім.М.Коцюбинського, проф. Кузнецова О.А. – ХНПУ ім.Г.С. Сковороди, проф. Лабунець В.М. – К-ПНУ ім.І.Огієнка), не містять дат, що ускладнює їх ідентифікацію з програмою 2021 року. Під час онлайн-зустрічі з ЕГ роботодавці не в повній мірі підтвердили свою участь в оновленні та моніторингу ОП. Зокрема, серед трьох рецензентів ОНП 2021 за 014 СО(ММ) підтвердила свою участь лише Кузнецова О.А. Окрім того, серед роботодавців, які брали участь у зустрічі з ЕГ було з'ясовано, що до складу ради стейкхолдерів СумДПУ входять: Кузнецова О.А. – професор ХНПУ ім.Г.Сковороди, Зайцева А.В. – професор НПУ імені М.Драгоманова; Душний А.І. – доцент, завідувач кафедри музично-теоретичних дисциплін та інструментальної підготовки Дрогобицького ДПУ ім.І.Франка, Софроній З.В. – доцент кафедри музики ЧНУ ім.Ю.Федьковича, Ніколаєнко Л.І., к.пед.наук, заст. дир.з навч.-метод. роботи КЗ Сумської міської ради Сумського палацу для дітей та юнацтва та Рожко І.В., к.пед.наук, Лебединського педагогічного

коледжу імені А.С.Макаренка; У процесі зустрічі роботодавців, ЕГ встановила, що за рекомендаціями (відгуками) Софранової З.В були внесені зміни до ОНП, зокрема введення нової дисципліни до ОК - «Консолідаційний підхід в музичній освіті». На сайті ЗВО не зазначено терміни оприлюднення та громадського обговорення ОП [<https://bit.ly/3SfhbgY>]. Рецензії-відгуки на ОНП, що розміщені на сайті, не містять дат, що ускладнює їх ідентифікацію з програмою 2021 р. ЕГ рекомендує: 1.Гаранту ОНП зазначати на веб-сайті дати початку та завершення громадського обговорення ОНП; розташовувати на веб-сайті рецензії з відповідними датами для ідентифікації з ОНП; 2.Керівництву ННІКІМ на основі підписаних угод налагодити співпрацю із зовнішніми стейкхолдерами; 3.Менеджменту ННІКІМ розглянути можливість введення до складу ради стейкхолдерів професіоналів практиків, потенційних роботодавців відповідно до укладених договорів про співпрацю.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Станом на 2022 рік за ОНП 014 СО(ММ) «доктор філософії» є 3 випускники, з них один має ступінь "доктор філософії". Під час зустрічі із завідувачем відділу аспірантури та докторантури Чистяковою І.А., ЕГ з'ясувала, що у лютому готуються до захисту два здобувачі цієї ОНП Дон Хуа (кер. Усгименко-Косоріч О.А.) та Джан Гуй (кер. Єременко О.В.). Крім того, під час відкритої зустрічі ЕГ з'ясувала, випускниця 2020 року за ОНП 011 «Освітні, педагогічні науки», здобувачка Лу Лу працює в КНР на курсах китайської мови із потенційних бажаними вступниками до ЗВО України і проводить заняття з української мови та надає консультації щодо вступу. У ЗВО функціонує Асоціація випускників [<https://bit.ly/3Z4xyz6>]. На веб-сторінці Асоціації передбачена можливість долучитися до спільноти, отримати інформацію щодо відомих випускників кожного структурного підрозділу та ознайомитися із проектами Асоціації.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ЗВО розроблено Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у СумДПУ ім. А.С.Макаренка [<https://bit.ly/3lyLn3g>], що регламентує заходи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. У Положенні детально прописано процедури проведення аудиту, визначено основні завдання системи забезпечення якості освіти в ЗВО, процедури і заходи, механізм функціонування системи забезпечення якості освіти, мету і завдання моніторингу, методи, засоби, критерії. Аналіз заходів із усунення недоліків у освітньому процесі, виявлених під час аудиту проводить Центр забезпечення якості вищої освіти [<https://bit.ly/3lPX78N>].методично-організаційний відділ [<https://bit.ly/3kdIQck>] та Секція наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених ННІКІМ [<https://bit.ly/3EHS4oL>]. На сайті ЗВО розміщено результати опитування серед здобувачів щодо розуміння та дотримання основних засад академічної доброчесності [<https://bit.ly/3lNstga>], щодо здійснення психологічного моніторингу [<https://bit.ly/3xxkaHZ>], щодо якості викладання навчальних дисциплін [<https://bit.ly/3xAva7p>], щодо якості організації освітнього процесу [<https://bit.ly/3IhmW94>]. Однак результати опитування у Звітах щодо якості отримання освітніх послуг [<https://bit.ly/3khYdcG>] та під час реалізації освітньо-наукової програми [<https://bit.ly/3XKYi6m>] серед здобувачів ВО 014 СО (ММ) та 025 ММ [<https://bit.ly/3Iz7FC2>], який не можливо валідувати за ОНП СО (ММ). На онлайн-зустрічі з академічним персоналом Бойченко М.А. та резервної зустрічі, Єременко О.В.. представили дистанційну платформу навчання MOODLE, продемонстрували наповнюваність курсів електронного навчання. На засіданнях кафедри, на якій реалізується ОНП, детально обговорюються всі пропозиції та зауваження стейкхолдерів усіх категорій спільно з Експертною радою стейкхолдерів, що висвітлено в протоколах [<https://bit.ly/3EjX7UE>]. Інформація стосовно перегляду і оновлення ОНП, НП на офіційному вебсайті [<https://bit.ly/3ld6WFc>] оновлюється своєчасно, а також висвітлюються рецензії і відгуки від роботодавців, анкети опитувань. ЕГ рекомендує: 1.Секції наукового товариства проводити опитування за ОНП 014 СО (ММ), щоб уможливити валідність результатів опитування. Так як результати, представлені у звіті щодо якості ОНП серед здобувачів ВО 014 СО (ММ) та 025 ММ [<https://bit.ly/3Iz7FC2>] неможливо валідувати та встановити відповідність за конкретною ОНП підготовки здобувачів.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП Середня освіта (музичне мистецтво) третього рівня вищої освіти «Доктор філософії» проходить первинну акредитацію, тому зауваження і пропозиції з попередньої акредитації відсутні.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Згідно з інформацією, наданою адміністративним та науково-педагогічним персоналом, в ЗВО здійснюються заходи, спрямовані на розбудову системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Формування культури якості в академічній спільноті ЗВО здійснюється на наступних рівнях. Нормативне забезпечення культури якості - на сайті розміщено ряд нормативних документів, які регламентують забезпечення якості освіти: Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у СумДПУ ім. А. С. Макаренка [<https://bit.ly/3YI5Acz>], Положення про центр забезпечення якості освіти СумДПУ ім. А. С. Макаренка [<https://bit.ly/3IgCZEF>], Положення про рейтингову систему оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр, навчально-наукових інститутів, факультетів аспірантів СумДПУ ім. А.С. Макаренка [<https://bit.ly/3lMul9o>], Положення про комісію із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДПУ ім. А. С. Макаренка [<https://bit.ly/3lNhcoF>], Кодекс академічної доброчесності СумДПУ ім. А. С. Макаренка [<https://bit.ly/3kaPJ7f>], Положення про комісію з академічної доброчесності СумДПУ ім. А. С. Макаренка [<https://bit.ly/3KmKyfc>], Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у освітньо-науковій діяльності СумДПУ ім. А. С. Макаренка [<https://bit.ly/3k8AlIv>]. Інституційне забезпечення реалізується у результаті функціонування Комісії з питань етики та академічної доброчесності [<https://bit.ly/3lMjwnd>]. Інтерв'ювання академічного персоналу та здобувачів виявило, що значна увага в ЗВО приділяється запобіганню та виявленню академічного плагіату в наукових і навчально-методичних працях. Процесуальне забезпечення відбувається при реалізації заходів регульовано у Методичних рекомендаціях до проведення анкетування з питань оцінювання освітнього процесу у СумДПУ А.С. Макаренка [<https://bit.ly/3IygaMz>], Положенням про систему забезпечення академічної доброчесності у освітньо-науковій діяльності СумДПУ імені А.С. Макаренка [<https://bit.ly/3Kmlz7o>]. Під час відеозустрічі ЕГ встановлено, що систематичний перегляд та оновлення ОНП відбувається щороку на основі процедури, передбаченої у нормативних документах. У ЗВО наявною є практика опитування стейкхолдерів щодо якості освіти за ОНП [<https://bit.ly/3Se77VI>]. Зокрема, результати опитування, проведеного у жовтні-листопаді 2022 року засвідчили позитивну оцінку стейкхолдерами ОНП третього рівня вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сформована у ЗВО система ВСЗЯО дозволяє своєчасно реагувати на недоліки у ОНП та в цілому у освітньому процесі. Позитивним є функціонування Асоціації випускників, що дозволяє відслідковувати подальший кар'єрний шлях випускника ОНП. ЗВО знаходиться у процесі удосконалення роботи в напрямку забезпечення якості освіти через формування культури якості в академічній спільноті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1. У Звіті про результати онлайн-опитування здобувачів вищої освіти (PhD) освітньо-наукової програми «Середня освіта (Музичне мистецтво)» СумДПУ під час реалізації ОНП та у Звіті про результати онлайн-опитування здобувачів вищої освіти ОНП (PhD) «СО (ММ)» СумДПУ щодо якості отриманих освітніх послуг відсутня дата проведення та кількість учасників-респондентів серед здобувачів. ЕГ рекомендує секції наукового товариства, центру забезпечення якості вищої освіти упорядкувати наповненість інформації результатів опитування з встановленням кількості учасників конкретної ОНП та дати проведення. 2. У процесі аналізу роботи щодо залучення зовнішніх стейкхолдерів ЕГ виявила відсутність на сайті ЗВО сторінки відділу ради стейкхолдерів наповненість інформації щодо змістовної інформації та конкретної діяльності ради стейкхолдерів у реалізації та покращенні ОНП. ЕГ рекомендує гаранту ОНП забезпечити змістову наповненість на сайті ЗВО сторінки відділу ради стейкхолдерів, а саме вказати мету, зміст, новини про засідання, результати прийняття рішень та які побажання враховані у процесі конкретного питання, яке виноситься на обговорення. 3. На сайті не зазначено терміни оприлюднення та громадського обговорення ОНП. ЕГ рекомендує гаранту ОНП зазначити на веб-сайті дати початку та завершення громадського обговорення проекту ОНП відповідно до вимог Положення про ОНП. 4. Рецензій-відгуки на ОНП, що розміщені на сайті, не містять дат, що ускладнює їх ідентифікацію з програмою 2021 р. ЕГ рекомендує гаранту ОНП та менеджменту ННІКІМ на сайті ЗВО сторінка "Про аспірантуру" в розділі "Освітні програми" розмістити рецензії з відповідними датами для ідентифікації з ОНП до 01 вересня 2023 року. 5. У складі ради стейкхолдерів відсутні представники з числа професіоналів-практиків та роботодавці. ЕГ рекомендує менеджменту ННІКІМ розглянути можливість введення до складу ради стейкхолдерів професіоналів практиків, потенційних роботодавців відповідно до укладених договорів про співпрацю та на основі підписаних угод налагодити співпрацю із зовнішніми стейкхолдерами; 6. Звіт щодо якості ОНП серед здобувачів ВО 014 СО (ММ) та 025 ММ не можливо встановити валідність результатів за ОНП СО (ММ). ЕГ рекомендує: формувати звіти про результати опитування здобувачів за ОНП серед здобувачів ВО окремо за 014 СО (ММ), щоб забезпечити валідність результатів опитування.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Експертна група відмічає такі сильні сторони ОНП: функціонування дієвої внутрішньої системи забезпечення якості освіти та залучення здобувачів вищої освіти, роботодавців. На оцінку даного критерію вплинула слабка сторона, яка полягає у відсутності даних на рецензіях-відгуках на ОНП, які розміщено на сайті ЗВО, відсутність терміну оприлюднення та громадського обговорення ОНП та відсутність у результатах опитування серед здобувачів можливості встановлення валідності результатів конкретного напрямку підготовки серед здобувачів. Однак, незначні недоліки не є суттєвими і можуть бути швидко усунені. ЕГ вважає, що за критерієм 8 ОНП відповідає рівню В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила та процедури, що регулюють права та обов'язки здобувачів ОНП підготовки «PhD» за спеціальністю 014 СО (ММ) є зрозумілими й послідовними. Відповідні нормативні документи розміщені на офіційному сайті ЗВО: Статут [<https://bit.ly/3Zomnat>], Положення про організацію освітнього процесу [<https://bit.ly/3IeTCjL>], Положення про аспірантуру та докторантуру [<https://bit.ly/3IzZMMG>], Положення про дослідницьку пропозицію 2022 [<https://bit.ly/3YLzA7t>], Положення про присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради [<https://bit.ly/3kbEOKx>], Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук [<https://bit.ly/3ElgGvI>], Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті [<https://bit.ly/3lNFHJV>], Положення про ОП [<https://bit.ly/3EgsLCw>], Положення про асистентську практику аспірантів [<https://bit.ly/3IyN28V>], Положення про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів ВО [<https://bit.ly/3XLzcob>], Положення про академічну доброчесність [<https://bit.ly/3xBlBoL>], Положення про забезпечення студентоцентрованого підходу до навчання [<https://bit.ly/3XIoLS3>], Положення про комісію із забезпечення якості вищої освіти [<https://bit.ly/3Sa4ALT>], Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти [<https://bit.ly/3Ela4Ji>], Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті [<https://bit.ly/3xVvumw>], Положення про застосування елементів дистанційного навчання [<https://bit.ly/3SeSAIN>], Положення про розгляд скарг та звернень громадян [<https://bit.ly/4oYHLi6>], Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності [<https://bit.ly/3IA8mLd>] та ін. Під час онлайн-зустрічей ЕГ із здобувачами ВО, здобувачі ВО підтвердили, що вони дотримуються всіх визначених у нормативних документах ЗВО процедур, знають свої права і обов'язки, реалізують індивідуальну освітню траєкторію. Однак у Правилах прийому вступу до аспірантури розміщені [<https://bit.ly/3kiOPKt>] у Дод. 7 основного документу Правил, що утруднює його пошук. П.3.5 Правил, підпункт 9 визначає, що вступник подає письмовий висновок гаранта ОНП щодо фахових та наукових ПРН вступника, що утруднює цей процес для вступників із інших ЗВО. На онлайн зустрічі з гарантом та зав.аспірантури, було з'ясовано, який висновок формується на основі співбесіди гаранта та майбутнього наукового керівника зі вступником. ЕГ рекомендує до вступної кампанії 2023: приймальної комісії викласти правила вступу до аспірантури як розділу Правил прийому ЗВО; голові фахового вступного іспиту фахового вступного іспиту скоригувати мету вступного випробування у Програмі вступного випробування 2023; відділу аспірантури скоригувати п.3.5.підпункт 9) Правил вступу до аспірантури та викласти у формулюванні «письмовий висновок гаранта, складений на основі індивідуальної співбесіди зі вступником...».

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОНП розміщений на веб-сайті ЗВО [<https://bit.ly/3XEVV53>]. Згідно п. 3.8 Положення про ОП [<https://bit.ly/3IA2hP4>] випускова кафедра оприлюднює на веб-сайті університету проект освітньої програми для громадського обговорення за місяць до розгляду освітньої програми на засіданні випускової кафедри/ випускових кафедр. Інформація на веб-сайті не містить термінів громадського обговорення у межах 1 місяця для надсилання пропозицій за ОНП, що є порушення п.3.8 і свідчить про недотримання пропонованого терміну у 1 місяць до їх розгляду. Положення. Однак, датою розгляду ОНП на кафедрі було засідання №12 від 20.04.2021 року. ОНП була затверджена Вченою радою № 12 від 31.05.2021 р. ЕГ рекомендує гаранту ОНП зазначити на веб-сайті дати початку та завершення громадського обговорення ОП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОНП [<https://bit.ly/3IgbYAC>] оприлюднено на веб-сайті ЗВО та навчальний план [<https://bit.ly/3XOY4eC>] оприлюднено на сайті ННІКІМ. Робочі програми дисциплін знаходяться у вільному доступі [<https://bit.ly/416Qu1U>]. Інформація представлена на веб-сайті є достатньою для ознайомлення усім зацікавленим особам.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У ЗВО розроблена нормативна база, яка врегульовує права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу за ОНП. ЕГ відмічає, що під час усіх онлайн-зустрічей ЗВО продемонстрував на високому рівні публічність та прозорість. ОНП, навчальний план та силабуси усіх дисциплін знаходяться у вільному доступі на веб-сайті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

1. Утруднення щодо пошуку правил вступу для аспірантів у загальних правилах прийому (у додатках) та некоректність викладу п.3.5.підпункт 9) Правил вступу до аспірантури. ЕГ рекомендує: до вступної кампанії 2023: приймальній комісії викласти правила вступу до аспірантури як розділу Правил прийому ЗВО; голові вступного іспиту зі спеціальності скоригувати мету вступного випробування у Програмі вступного випробування 2023; відділу аспірантури скоригувати п.3.5.підпункт 9) Правил вступу до аспірантури та викласти у формулюванні «письмовий висновок гаранта, складений на основі індивідуальної співбесіди зі вступником...»; 2. Порухення п.3.8 Положення ОНП про дотримання термінів громадського обговорення. ЕГ рекомендує гаранту ОНП зазначити на веб-сайті дати початку та завершення громадського обговорення ОП; 3. Невідповідність інформації щодо наповненості інформації ОНП ННІКІМ та відділом аспірантури і загальним сайтом ЗВО. ЕГ рекомендує гаранту ОНП, відділу аспірантури та менеджменту ННІКІМ впорядкувати інформацію щодо ОНП, навчальних планів, робочих програм, рецензій роботодавців.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Ознайомлення та аналіз офіційного сайту СумДПУ ім.А.С.Макаренка дозволили встановити, що ЗВО дотримується вимог прозорості та публічності у своїй діяльності. Незначні недоліки не є суттєвими і можуть бути швидко усунені. Отже, критерій 9 має рівень відповідності В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Дослідницьку складову підготовки за ОНП забезпечено викладанням ОК 1 «Філософсько-методологічні основи наукових досліджень», ОК4 Сучасні інформаційні технології в наукових дослідженнях», ОК5 «Управління науковими проектами», ПП2 (Асистентська практика 5 семестр), що складає в цілому 10кр.; викладацьку – ОК3 Теорія та методика викладання у вищій школі, ОК6 Теоретично-методичні засади фахової підготовки викладача музичних дисциплін, ПП1, ПП 2 Асистентська практика - в цілому 17 кр.. ОК 2 Академічна іноземна мова(6кр.) забезпечує комунікативну компетентність, ОК7-9 (12 кр..) – задовольняють наукові інтереси здобувачів ВО у галузі музичної освіти. Тематика наукових досліджень аспірантів ОНП [<https://bit.ly/3lKkRe7>] зосереджена на проблематиці музично-педагогічної діяльності, пов'язаної з процесами формування якостей особистості, розвитку компетентностей школярів різних вікових категорій засобами музичного мистецтва. Ці питання розглядаються у змісті ОК 3, 6, 7, 8, 9. ВК, представлені кафедрою хореографії та музичного мистецтва в [<https://bit.ly/3XgqL40>] поглиблюють необхідні компетентності відповідно до наукових інтересів аспірантів (Технології експериментального дослідження у сфері музичної освіти, Докторський семінар з питань сучасної музичної освіти, Основи виконавської майстерності викладача музичних дисциплін, Актуальні проблеми музичної освіти та інші). Під час онлайн-зустрічі ЕГ з аспірантами було зазначено, що вони обирають дисципліни близькі до проблематики дослідження, зокрема Соколова Г.М. обрала ВК «Основи виконавської майстерності викладача музичних дисциплін», яка дотична до теми її наукового дослідження «Формування сценічно-виконавської культури в учнів дитячих музичних шкіл під час навчання гри на фортепіано». ЕГ з'ясовано, що ОК у навчальному плані розташовані у послідовності переходу від

загальних філософсько-методологічних знань до більш специфічних відповідно до наукових тем вивчення проблематики сучасної музичної освіти. Тематика досліджень здобувачів дотична до змісту обов'язкових і вибіркових ОК. В цілому, зміст ОК даної ОНП дозволяє на належному рівні забезпечити всебічну підготовку здобувачів до дослідницької та викладацької діяльності.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Положення про наукове керівництво аспірантів у СумДПУ [<https://bit.ly/3KcZvk3>] регламентує призначення НК аспірантів, визначає їхні права та обов'язки. На основі аналізу таб. відповідності тем НК [<https://bit.ly/3lKkRe7>], ЕГ зазначає, що тематика наукових досліджень аспірантів в цілому відповідає напрямові досліджень НК: проф. Єременко О.В., проф. Бойченко М.А., проф. Лобової О.В., доц. Чистякової І.А.. Частково дотичні до тематики аспірантів наукові доробки доц. Петренко М. Б. та проф. Устименко-Косаріч О. А.. ЕГ зазначає, що доц. Ткаченко І.О. є фахівцем у хореографічній галузі і не зовсім дотична до теми Пань Кехань «Формування артистичних здібностей молодших школярів ДМШ на заняттях з вокалу»; коло наук. публікацій доц. Бірюкової Л.І. пов'язана із вокально-хоровим мистецтвом та формуванням вокально-сценічної майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва, що не є дотичним до теми аспіранта Лукьяненко С.І. «Формування сценічно-емоційної культури в учнів ДМШ засобами баянного виконавства»; тематика аспірантів проф. Устименко-Косаріч О.А. відповідає тематиці публікацій, які подані до друку. На онлайн-зустрічі ЕГ із НК доц. Ткаченко І.О. пояснила, що має одну публікацію WoS, що є дотичною до тем аспірантів та планує публікуватись за тематикою досліджень аспірантів I курсу; проф. Устименко-Косаріч О.В. зазначила, що затримка із публікаціями спричинена військовими діями. Також ЕГ зазначає, що Таблиця [<https://bit.ly/3lKkRe7>] містить публікації, датовані роками, що перевищують 5 останніх років. ЕГ рекомендує посилити публікаційну активність НК за тематикою досліджень аспірантів, у відповідності до пп. 2.1 та 2.2 Положення про НК (п.2.1 - необхідність публікації результатів «власної наукової роботи не рідше, ніж раз на рік (одноосібно або у співавторстві зі здобувачем відповідно до теми дисертаційного дослідження здобувача)»; п.2.2. - необхідність наукових публікацій за останні 5 років «за науковим напрямом, за яким проводиться дисертаційне дослідження здобувача»). На онлайн-зустрічі з НК та гарантом ОНП зазначено, що до наукового керівництва долучаються фахівці за спеціальністю, активні науковці-дослідники, які мають публікації у журналах Scopus /WoS, зарубіжних та періодичних фахових виданнях. НК [<https://bit.ly/3EoCfeS>] є засновниками наукових шкіл, що широко відомі на теренах України: Єременко О.В. очолює наукову школу за напрямом «Проблеми мистецької освіти в контексті сучасних інновацій»; Устименко-Косаріч О. А. - за напрямом «Світові тенденції розвитку музичного мистецтва та мистецької освіти»; Лобова О.В. - «Проблеми мистецької освіти школярів та культуротворчої підготовки студентів закладів вищої освіти» [<https://bit.ly/3Z8MsEw>]. На ОНП є можливість створення спеціалізованих ВР відповідно п.14 Порядку присудження ступеня доктора філософії (за постановою КМУ №44 2022), зокрема, організовано 2 одноразові спеціалізовані ВР, членами яких є НПП та відбулись захисти здобувачів ОНП 16.02.2023 р. [<http://surl.li/exiyw>].

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Під час акредитації члени ЕГ мали можливість дослідити матеріально-технічне обладнання та забезпечення ОНП (онлайн-показ, відеотур на ютуб-каналі на сайті ЗВО [<https://bit.ly/3lDOQxh>], бесіди із здобувачами та працівниками Університету). Отже, здобувачі ОНП забезпечені навчальними приміщеннями, залами засідань для проведення культурних заходів та конференцій, кабінетами індивідуальної самопідготовки (запис відбувається через q-код, який був продемонстрований під час огляду бази), наявні облаштовані концертні зали, фонотека, гуртожитки, Освітній пункт незламності, Науковий хаб, бібліотека (з вільним доступом до міжнародних наукових баз Scopus, Web of Science), програмне забезпечення по виявленню плагіату, аудіо і відео архів, кабінет медичного обслуговування (фельдшер та мед.сестра), охорони праці, уповноваженої особи із запобігання корупції, наукового товариства, студ. ради та психолога. За 2021-2022 рр. ННІКІМ спільно з кафедрою хореографії та музичного мистецтва було організовано такі наукові заходи: [<https://bit.ly/3SbkyFm>]: «III університетська студентська науково-практична конференція з ленд-арту»; «II Міжнародна студентська науково-практична конференція «Музичний світ у наукових дослідженнях молодих»; «III Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми мистецько-педагогічної освіти: здобутки, реалії та перспективи». Окрім того заплановано на 2022-2023 н.р. додатково наукові заходи [<https://bit.ly/4177JbV>]: Проведення I Студентської наук.конференції «Культура і мистецтво: актуальні дискурси»; «Фаховий семінар кандидатської дисертації Дун Хао «Формування музичного світогляду підлітків у процесі співацького навчання у позашкільній діяльності»; Робота наукових гуртків та проблемних груп «Музичне краєзнавство»; Проведення науково-практичного семінару «Музично-хореографічні традиції Слобожанщини»; Проведення IV Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми мистецької педагогічної освіти: здобутки, реалії та перспективи»; Проведення щорічної студентської наукової конференції «Дні науки-2022»; Підготовка до друку і видання збірника наукових праць «Мистецькі пошуки». Варто зазначити, що наукові конференції тісно пов'язані із інтересами аспірантів ОНП. На основі відео-зустрічі та аналізу інформації на сайті ЗВО усіх учасників освітнього процесу [<https://bit.ly/3Z6Mkp1>]. Зокрема, для здобувачів ОНП 014 СО(ММ): на сайті ННІКІМ у розділі «Наука» [<https://bit.ly/3SbkyFm>] та «Наукова робота», ЕГ з'ясувала, що ЗВО анонсує проведення конференцій [<https://bit.ly/4177JbV>]. ЗВО забезпечує можливість безкоштовно опублікувати свої наукові доробки у фахових виданнях здобувачів ОНП. На веб-сайті ЗВО наведено перелік гіперпосилань на веб-сторінки наукових видань, де здобувачі мають можливість публікуватися [<https://bit.ly/3lDO6bR>]. ЕГ вважає, що ЗВО ефективно (організаційно,

матеріально та морально) підтримує здобувачів в межах ОНП щодо можливості їх участі в мистецьких проєктах та проведення апробацій наукових досліджень.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

У ЗВО діють 56 угод [<https://bit.ly/3ZoeoKA>], зокрема – 31 угода про співпрацю із зарубіжними ЗВО: Польщі, Китай, Туреччина, Таджикистан, Хорватія, Швейцарія, Словаччина, Узбекистан, Німеччина, Казахстан, Грузія, США, Болгарія, заруб. вузи укр. філій та 24 угоди із ЗВО України. Позитивною практикою у ЗВО є акад. співпраця, яка має широку географію серед ЗВО України та за її межами. Цей факт підтверджено і на зустрічі зі стейкхолдерами. У ЗВО реалізується програма Зимові школи аспірантів. Здобувачів усіх рівнів ВО залучають до низки міжнар. проєктів – «Жан-Моне Модуль» [<https://jmm.sspu.edu.ua/>], написання публікацій у наук. виданнях [<https://bit.ly/3SfAB4Y>]: «Мистецькі пошуки», «Збірник статей «Ювілейна палітра: до пам'ятних дат видатних укр. муз. діячів і композ.», колективних монографій [<https://bit.ly/3Sf19mX>]: «Сучасна мист. освіта: теор.-практ. дискурс» тощо. Відділ аспірантури [<https://bit.ly/3lRoZcv>], Відділ аспірантури ННІКІМ [<https://bit.ly/3l7Suhu>] Відділ міжнародних зав'язків [<https://bit.ly/3lR359n>] та навчання іноземних громадян [<https://bit.ly/3YJJ7fj>], Наук. тов., відділ аспірантури [<https://bit.ly/3Sd1lTO>], ННіКМ [<https://bit.ly/3xEfOim>], кафедра хореографії та муз. мист. [<https://bit.ly/3Z2kUAz>], Гарант, НК поширюють відповідну інформацію. Широко застосовуються гостьові лекції [<https://bit.ly/3EnfSqx>], серед яких є ті, що проводяться НПП у межах реалізації міжнар. стажування [<https://bit.ly/3YI6gyw>] та акад. моб. [<https://bit.ly/3YMgQon>]. Кафедра організує міжнар. наукові заходи («Проблеми мист.-пед. освіти: здобутки, реалії та перспективи»; «Муз. світ у наук. дослідженнях молодих»), є активним учасником подібних заходів ЗВО-партнерів. Аналіз звітів та поданих матеріалів підтверджує факт участі в них аспірантів та наявність публікацій (п. 15) у тому числі іноземною мовою (А.Корнюхіна, А.Шевченко Д.Хао, Ч.Гуй). Аспірантам надано можливість публікувати результати наук. досліджень іноз. мовою у наук. виданнях [<https://bit.ly/3lRE6Cx>], які індексуються в міжнар. наукометр. базах. Аспіранти та НПП проходять участь в наук. школах та мист.. конкурсах (п. 12), зокрема О.Ігнатівська, П.Кехань, Д.Хао, С.Лук'яненко та Л.Шуо проходили участь в осінніх та зим. школах на базі ЗВО; Д.Хао – брав участь у Міжнар. мист. конк., де став лаур.1-3 премій. Однак, жоден аспірант за цією ОНП не брали участь у міжн. стажуванні. Аспіранти даної ОНП (Д.Хао, Ч.Гуй) друкуються в міжнар. виданнях (п.12). У фокус-групах ЕГ було встановлено, що аспіранти обізнані з можливостями міжнар. академічної мобільності, мають відповідний досвід та отримують всебічну підтримку з боку ЗВО. ЕГ рекомендує Відділу аспірантури та відділу міжнародних зав'язків посилити активну участь аспірантів до міжнародного стажування та активізувати освітню складову на арені зарубіжних ЗВО шляхом залучення до академічної мобільності.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Наукові керівники й аспіранти здійснюють дослідження, зокрема в межах державних науково-дослідних робіт «Україна у світовому мистецькому просторі: діалог культур», № державної реєстрації: 0119U103419; «Теорія та методика підготовки фахівців у контексті інноваційного розвитку мистецької освіти», № державної реєстрації: 0122U000265. На ОНП є окремі випадки участі НПП в закордонних стажуваннях (Республіка Польща, Словаччина). Хочемо зазначити, що під час зустрічі з науковими керівниками Бойченко М. зазначила, що вона виграла проєкт від Української Асоціації дослідників з розвитку трансверсальних компетентностей здобувачів III рівня освіти в умовах цифровізації освітнього середовища в умовах воєнного стану. Проєкт спрямований на визначення цих компетентностей, розробки методики формування трансверсальних компетентностей здобувачів III рівня освіти та оновлення освітніх компонентів фінансованих міжнародними грантами (Німеччина). На запит ЕГ (відповіді п.12) було надано документи (зокрема скан-копії сертифікатів щодо участі науково-педагогічних працівників та аспірантів у міжнародних конференціях, освітніх, наукових та мистецьких проєктах, програмах), які підтверджують систематичну участь здобувачів та НПП у наукових заходах.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Дотримання академічної доброчесності у СумДПУ регулюються локальними документами: «Кодексом академічної доброчесності»: <http://surl.li/mcns>, «Положенням про систему академічної доброчесності у освітньо-науковій діяльності»: <http://surl.li/mcmw>. Під час зустрічей ЕГ підтверджено, що наукові керівники та аспіранти підписують Декларація про академічну доброчесність. Відповідно до норм вищезгаданих локальних актів на ОНП перевіряються на самостійність виконання обов'язкові індивідуальні роботи аспірантів під час поточного контролю, рукописи дисертацій та монографій, статей поданих до публікації у періодичних наукових виданнях. Для аналізу академічних текстів на наявність текстових записочень (плагіат) застосовується відповідне програмне забезпечення в науковій бібліотеці університету. Здобувачі та НПП мають змогу безкоштовно здійснити процедуру перевірки своїх наукових текстів. Під час інтерв'ю з фокус-групою аспірантів і НПП та при огляді матеріально-технічної бази ЕГ

підтвердила їх ознайомлення із політикою, процедурами і правилами дотримання академічної доброчесності. У ЗВО систематично проводяться декади академічної доброчесності, під час роботи яких акцентується увага на питаннях дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (<http://surl.li/exusi>).

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів, ОК у логічній послідовності забезпечують готовність здобувачів ВО до здійснення наукової та викладацької діяльності; тематика дисертаційних досліджень аспірантів в цілому відповідає науковим інтересам керівників; наукові керівники мають публікації у міжнародних індексованих наукометричних виданнях Scopus/WoS, фахових виданнях категорії Б, очолюють наукові школи, які відповідають науковим інтересам аспірантів та предметній області спеціальності. На ОНП забезпечено можливість атестації здобувачів ВО відповідно п.14 Порядку присудження ступеня доктора філософії (за постановою КМУ №44 2022), зокрема, організовано 2 одноразові спеціалізовані вчені ради, членами яких є НПП. ЗВО ефективно (організаційно, матеріально та морально) підтримує здобувачів в межах ОНП щодо можливості їх участі в мистецьких проєктах та проведення апробацій наукових досліджень. На ОНП має місце практика участі наукових керівників та аспірантів, зокрема, в межах реалізації державних науково-дослідних робіт. Процедури і політика дотримання академічної доброчесності чіткі та зрозумілі для всіх учасників освітнього процесу. У ЗВО систематично проводяться декади академічної доброчесності, менеджмент ЗВО, НПП, аспірантури підписують Декларацію про академічну доброчесність. Здобувачі та НПП мають змогу безкоштовно здійснити процедуру перевірки своїх наукових текстів на наявність текстових запозичень.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

У ході акредитаційної експертизи ЕГ виявила слабку дотичність наукових інтересів доц. Бірюкової Л.А. та Ткаченко І.О. до тематики дисертаційних досліджень аспірантів. Тому, ЕГ рекомендує у 2023 р. і надалі посилити публікаційну активність науковим керівникам, яка б відповідала спеціальності ОНП 014 Середня освіта (Музичне мистецтво), зокрема, спрямовану на музично-освітню діяльність у ЗЗСО що значно посилить наукову дотичність тематики наукових досліджень аспірантів та наукових керівників. Підвищити публікаційну активність НК (публікація 1 статті у фаховому виданні відповідно до теми дослідження здобувача протягом року) та публікувати спільні наукові праці з здобувачами у відповідності до п.2.1 Положення про наукове керівництво аспірантів та осіб, які прикріплені для підготовки дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії, наукове консультування у СумДПУ. Менеджменту ННіМК, відділу міжнародних зв'язків, проєктному відділу забезпечити можливість участі аспірантів у програмах з міжнародної академічної мобільності (міжнародні стажування, проєкти, гранти тощо), використовуючи наявні підписані договори про співпрацю з міжнародними партнерами ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Тематика дисертаційних досліджень в цілому відповідає, або ж є дотичною до кола наукових інтересів наукових керівників. Наукові школи НПП мають потужний потенціал щодо розбудови науково-освітнього напрямку спеціальності. Виявлені недоліки суттєво не впливають на якість навчальної та дослідницької діяльності аспірантів та можуть бути усунені в короткий термін. Отже, ОНП СО (ММ) відповідає вимогам критерію 10.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Скорик Тамара Володимирівна

Члени експертної групи

Біницька Катерина Миколаївна

Симонян Віталій Вікторович